

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra mediálních studií

Veronika Šmelhausová

Osobnost Williama Randolpha Hearsta

Bakalářská práce

Praha 2009

Autor práce: **Veronika Šmelhausová**

Vedoucí práce: **doc. PhDr. Barbara Köpplová, CSc.**

Oponent práce:

Datum obhajoby: 2009

Hodnocení:

Bibliografický záznam

ŠMELHAUSOVÁ, Veronika. *Osobnost Williama Randolpha Hearsta*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky, 2009. 55 s. Vedoucí diplomové práce doc. PhDr. Barbara Köpplová, CSc.

Anotace

Bakalářská práce pojednává o životě a práci významného mediálního magnáta W. R. Hearsta, který žil ve druhé polovině 19. a v první polovině 20. století. Přináší odpovědi na otázky týkající se jeho pojetí tisku, přístupu k žurnalistické práci a shrnuje jeho přínos pro další vývoj žurnalistiky. Hearstova životní dráha je sledována od jeho útlého dětství až do dospělosti. V této práci jsou také představeny nejdůležitější osoby, které Hearsta obklopovaly a měly vliv na jeho další vývoj. Hearst je vyobrazen nejen jako nepřístupná mediální osobnost, ale také jako člověk chybující i úspěšný. Součástí bakalářské práce je i přiblížení historického období, do kterého se narodil, a představení života tamní společnosti. Následuje zmapování žurnalistiky tehdejší doby a připomenutí nejvýznamnějších osobností. Důležitou částí práce je Hearstovo působení v novinách, které přibližuje jeho vstup do žurnalistiky a sleduje jeho další kroky na mediálním trhu. Další navazující část pojednává o budování mediálního impéria na pozadí historických a kulturních událostí. Závěrečná část přináší zmínku o mediálním magnátovi R. Murdochovi, který je pro své působení v tisku přirovnáván k W. R. Hearstovi. Bakalářská práce shrnuje Hearstův přínos pro žurnalistiku a přináší jiný úhel pohledu na jeho osobnost.

Annotation

The Bachelor work deals with the life and work of the prominent media mogul W. R. Hearst who lived in the second half of the 19th and beginning of the 20th century. It delivers answers regarding his approach to press, to journalistic work and summarizes his contribution to further development of journalism. Hearst's life journey is followed from his early childhood through adulthood. Other important people surrounding Hearst

and influencing his further development are also introduced in this work. Hearst is not pictured here only as an unapproachable media personality, but also as a human being who errs and succeeds. As part of the work, the historic era and the introduction into life in local society are treated. What follows is a mapping of journalism during that time and mention of the most significant figures. An important part of the work is Hearst's career in newspapers, which details his entry into journalism and follows his further steps in media markets. The next part focuses on his building of a media empire in the context of historic and cultural events. The final part mentions media mogul R. Murdoch, who compares his work in the press with W. R. Hearst's. The Bachelor work summarizes Hearst's contribution to journalism and brings a new angle to his personality.

Klíčová slova

Žurnalistika, noviny, časopisy, vydavatel, média.

Keywords

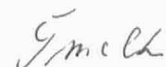
Journalism, newspapers, magazines, publisher, media.

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literaturu.
2. Vlastní text práce bez anotací a příloh má celkem 80 596 znaků s mezerami, tj. 45 normostran.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna veřejnosti pro účely výzkumu a studia.

V Praze dne 18. 05. 2009

Veronika Šmelhausová

Poděkování

Děkuji doc. PhDr. Barbaře Köpplové, CSc. za pomoc při psaní bakalářské práce.

Institut komunikačních studií a žurnalistiky UK FSV
Teze BAKALÁŘSKÉ diplomové práce

TUTO ČÁST VYPLŇUJE STUDENT:

Příjmení a jméno diplomanta:

Šmelhausová Veronika

Imatrikulační ročník diplomanta:

2006

E-mail diplomanta:

veronika.smelhausova@seznam.cz

Studijní program/studijní obor:

Mediální studia (kombinovaná forma)

Předpokládaný název práce v češtině:

Osobnost Williama Randolpha Hearsta

Předpokládaný název práce v angličtině:

Personality of William Randolph Hearst

Předpokládaný termín dokončení (semestr, školní rok – vzor: ZS 2012):

(diplomovou práci je možné odevzdat nejdříve po dvou semestrech od schválení tezí, tedy teze schválené v LS 2010/2011 umožňují obhajovat práci nejdříve v LS 2011/2012)

LS 2008/09

Jedná se o téma (zakřížkujte platnou odpověď):

navrhované studentem

z nabídky IKSŽ

Příjmení a jméno pedagoga, který téma vypsal:

Pedagog, s nímž byly teze konzultovány (příjmení, jméno, pracoviště – vzor: *Bednářová, Petra, KŽ IKSŽ UK FSV*):

Doc. PhDr. Köpplová Barbara, CSc., KMS IKSŽ UK FSV

Základní charakteristika tématu a předpokládaný cíl práce (max. 1000 znaků):

Ve své práci bych se chtěla vrátit na konec 19. stol. a věnovat se osobnosti Williama Randolpha Hearsta. Mým cílem bude zmapovat nejdůležitější okamžiky života a práce W. R. Hearsta, který velmi významně zasáhl do dalšího vývoje pojetí žurnalistiky a vydavatelské praxe.

Zdůvodnění výběru tématu práce, včetně stručného popisu řešení nejvýznamnějších otázek vztahujících se k tématu v odborné literatuře oboru (rozsah max. 1000 znaků):

Zajímají mě dějiny médií a William Randolph Hearst je osobností, která se neodmyslitelně zapsala do dějin světové žurnalistiky. Svým zcela novým přístupem a stylem práce měl velký vliv na další vývoj, kterým se žurnalistika začala ubírat. Ráda bych se v této práci zabývala otázkami jeho pojetí tisku, jeho představám, jak může tisk působit na čtenáře, ale i vydavatelské činnosti. Dále také jeho velkým smyslem pro obchod a umění využít nových technologií pro zrychlení a zkvalitnění práce. Z jeho stylu a metod práce vychází žurnalistika dodnes, a proto bych v závěru této práce ráda porovnávala působení Williama Randolpha Hearsta s působením současného mediálního magnáta Ruperta Murdocha. Novinová válka, kterou vyhlásil loni na podzim Murdoch v USA (nový vydavatel Wall Street Journalu) Arthuru Sulzbergerovi (vydavateli New York Times), je přirovnávána právě k novinové válce, kterou vedl Hearst proti Pulitzerovi.

Razítko podatelny:

Univerzita Karlova v Praze		
Fakulta sociálních věd		
Došlo dne:	- 9 -06- 2008	-1-
Č.j. 11664	Příloh: ☒	Skartační heslo:
Přiděleno		

Předpokládaná struktura práce (rozdělení do jednotlivých kapitol a podkapitol se stručnou charakteristikou jejich obsahu):

1. Úvod - jaká byla motivace k tématu.
2. Život a působení v médiích W. R. Hearsta.
 - 2.1. Představení osobnosti W.R. Hearsta - jeho doba, technické vynálezy, významná životní data.
 - 2.2. Působení v novinách - jeho pojetí tisku, nové metody práce, konkurence.
 - 2.3. Budování mediálního impéria - skupování novin, založení zpravodajské agentury.
3. Porovnání W. R. Hearsta s R. Murdochem.
 - 3.1. Srovnání jejich osobností.
 - 3.2. Srovnání jejich působnosti v médiích.
4. Závěr - shrnutí nejdůležitějších faktů.

Vymezení zpracovávaného materiálu (např. konkrétní titul periodika a období, za které bude analyzován) a **postup (technika) při jeho zpracování:**

Níže uvedená literatura.

Vyhledávání potřebných dat a informací v archivech knihoven, využití internetových zdrojů, dominantní část práce - stať.

Základní literatura (nejméně 5 nejdůležitějších titulů k tématu a způsobu jeho zpracování; u všech titulů je nutné uvést stručnou anotaci na 2-5 řádků):

1. Hearst, William Randolph: **William Randolph Hearst: A Portrait in His Own Words.**
Anotace: Tato kniha je souborem soukromých a veřejných dokumentů Williama Randolpha Hearsta, umožňuje čtenáři nahlédnout do nitra této osobnosti.
2. Swanberg, W. A. :**Citizen Hearst.**
Anotace: Tato kniha je označována jako monumentální a kontroverzní životopis W. R. Hearsta, který je považován za jednu z nejvýznamnějších postav amerických dějin.
3. Prokop, Dieter: **Boj o média.**
Anotace: Autor přináší výklad proměn médií a role veřejné komunikace ve velkém časovém úseku od antiky až do současnosti přelomu tisíciletí.
4. Kiernan, Thomas: **Citizen Murdoch.**
Anotace: Tato kniha vypráví čtenářům necenzurovaný příběh Ruperta Murdocha, který je považován za současného nejmocnějšího mediálního magnáta.
5. Jílek, František: **Světové vynálezy v datech.**
Anotace: Autor knihy se pokusil sestavit chronologickou příručku o světových vynálezech, která čítá zhruba dva tisíce záznamů a zachycuje události z dějin tvůrčí technické práce.
6. Tindall, George Brown: **Dějiny Spojených států amerických.**
Anotace: Kniha je souborem ucelených dějin Spojených států amerických od počátků osídlování severoamerického kontinentu až po poslední prezidentské volby.
7. Doyle, Gillian: **Understanding media economics.**
Anotace: Kniha poskytuje odpovědi na ekonomické otázky týkající se fungování médií, zahrnuje celou řadu mediálních aktivit od tištěných médií, reklamy, televize, filmu až po nová média.

Diplomové práce k tématu (seznam bakalářských, magisterských a doktorských prací, které byly k tématu obhájeny na UK, případně dalších oborově blízkých fakultách či vysokých školách za posledních pět let)

Diplomová práce: Vydavatelský koncern Ruperta Murdocha jako příklad mediálního impéria ve Velké Británii. (Anteneová, Tereza, rok 2006).

Datum / Podpis studenta

9. 6. 2008

.....
Gmoll

TEZE JE NUTNO ODEVZDAT **VYTIŠTĚNÉ** (včetně části, kterou vyplňuje institut!), **PODEPSANÉ** A VE **DVOU** VYHOTOVENÍCH DO TERMÍNU UVEDENÉHO V HARMONOGRAMU PŘÍSLUŠNÉHO AKADEMICKÉHO ROKU, A TO PROSTŘEDNICTVÍM PODATELNY UK FSV. PŘIJATÉ TEZE JE NUTNÉ SI **VYZVEDNOUT** V SEKRETARIÁTU PŘÍSLUŠNÉ KATEDRY A **NECHAT VEVÁZAT** DO DIPLOMOVÉ PRÁCE.

TUTO ČÁST VYPLŇUJE INSTITUT:			
Vyjádření IKSŽ: Vedení IKSŽ teze projednalo na svém zasedání dne s tímto výsledkem:		Schváleno ☐	
		Neschváleno ☐	
Důvody případného neschválení práce		Téma je již zpracované ☐	
		Špatně formulované téma a cíl ☐	
		Špatně zvolená metoda práce ☐	
		Nedostatečná rešerše literatury ☐	
		Nevhodně zvolené prameny ☐	
		Nedostačující úroveň tezí ☐	
		Jiné	
		
		
Navržený vedoucí práce	Souhlas vedoucího práce navrženého vedením institutu	Příjmení a jméno	Datum /Podpis
	
Návrhy na konzultanty (v případě, že takové návrhy z jednání vedení IKSŽ vyplynou)		Příjmení a jméno	Příjmení a jméno
	
Schválené teze převzal/a student/ka		Příjmení a jméno	Datum /Podpis
	
Návrhy na oponenta: Vedení IKSŽ na svém zasedání dne navrhlo, aby předloženou práci oponoval/a:		Příjmení a jméno	
		

Obsah

1	Úvod	11
2	Život W. R. Hearsta a jeho působení v médiích	13
2.1	Představení osobnosti W. R. Hearsta – mládí	15
2.1.1	Okolní svět	17
2.1.2	Hospodářství USA v poslední čtvrtině 19. století.....	18
2.1.3	Významné technické vynálezy.....	20
2.2	Působení novinách.....	22
2.2.1	Americká žurnalistika v poslední čtvrtině 19. století a začátku 20. století	26
2.2.2	Hearst v New Yorku.....	30
2.2.3	Hearst ve „válce“.....	33
2.3	Budování mediálního impéria	35
2.3.1	Žurnalistika začátku 20. století a její „muckrackers“.....	37
2.3.2	Hearstův novinový řetězec	39
2.3.3	Zpravodajské agentury	41
2.3.4	Kulturní vývoj v 1. polovině 20. století	42
2.3.5	Hearst na „vrcholu“	44
3	William R. Hearst a Rupert Murdoch	48
3.1	Novodobý mediální magnát Rupert Murdoch.....	48
4	Závěr	50
5	Résumé	52
6	Použitá literatura	53
7	Seznam příloh	55

Přílohy

1 ÚVOD

Napsat bakalářskou práci o W. R. Hearstovi jsem se rozhodla, protože mě zajímají dějiny médií a Hearst se neodmyslitelně do dějin světové žurnalistiky zapsal. Při přednáškách ve škole mě velmi zaujalo jeho působení v žurnalistice, proto jsem se tímto tématem začala zabývat. Ve své práci bych ráda shrnula nejdůležitější momenty jeho života a práce v mediálním průmyslu. Chci přinést odpovědi na následující otázky: Co ho přivedlo k žurnalistice? Jaký byl jeho vztah k novinářské práci a jaké bylo jeho pojetí tisku? Jak vnímal působení tisku na společnost? Čím přispěl k dalšímu vývoji žurnalistiky?

Zároveň bych chtěla Williama R. Hearsta představit nejen jako nepřístupnou mediální osobnost, ale také jako prohrávajícího i vítězího člověka s chybami a přednostmi, které ho předurčily k vytvoření ve své době ohromného mediálního impéria. Součástí mé práce bude i zmapování tehdejší žurnalistiky včetně připomenutí nejvýznamnějších osobností. Dále bych chtěla přiblížit období, ve kterém W. R. Hearst žil, a vykreslit obraz tamní společnosti.

Potřebné materiály jsem začala postupně vyhledávat ve specializovaných knihovnách. Nejprve jsem se seznámila s knihou *Citizen Hearst* autora W. A. Swanberga, která velmi podrobně popisuje Hearstův život od jeho narození. Velmi mne zaujala kniha *William Randolph Hearst, A Portrait in His Own Words*, která obsahovala vybraný soubor Hearstovy osobní korespondence. Korespondenci sestavil Edmond D. Coblentz. Z jeho dopisů bylo možné vyčíst jeho pocity, zájmy a zjistit smysl jeho života a práce. Cenným pomocníkem byla kniha W. G. Bleyera *Main Currents in the History of American Journalism*, která se zaměřila na hlavní postavy a události v dějinách americké žurnalistiky. Velmi přínosnou publikací byly *Dejiny svetového novinárstva III, Dejiny amerického novinárstva* autorů Šefčáka a Vojtka. V Národní knihovně jsem později objevila publikaci s názvem *William Randolph Hearst: final edition, 1911–1951* od Bena Proctera, vypovídající o životě i práci Hearsta až do jeho posledních dní. Kniha nebyla původně součástí sbírky Národní knihovny, ale dostala se tam na základě programu výměnného fondu Národní knihovny. K vykreslení celkového obrazu historické doby a společnosti mi posloužila přehledně napsaná kniha G. B. Tindalla *Dějiny Spojených států amerických*.

V úvodní části o životě a působení W. R. Hearsta v médiích připomenu nejpodstatnější události ze života a žurnalistické práce, které jsou pro Hearsta více než charakteristické.

V dalším textu se k nim budu podrobněji vracet. V následujících kapitolách představím nejdříve Hearstovu rodinu, jeho mládí a pokusím se popsat rychle se rozvíjející svět, do kterého se narodil. Podstatnou částí práce bude jeho působení v novinách, kde se budu snažit přiblížit žurnalistické prostředí, do kterého Hearst vstoupil, a dále jeho vlastní působení v tisku. Důležitou částí práce bude budování mediálního impéria na pozadí historických a kulturních událostí.

Podle předpokládané struktury práce měla být původně závěrečná část věnována podrobnějšímu porovnání osobností W. R. Hearsta a R. Murdocha. Nakonec byla tato část omezena jen na základní srovnání a krátké představení R. Murdocha dominujícího současnému mediálnímu trhu. Nejdůležitější částí práce byla osobnost Hearsta zasazená v historickém kontextu, a z tohoto důvodu nebylo podrobnější představení Murdocha podstatné.

2 ŽIVOT W. R. HEARSTA A JEHO PŮSOBENÍ V MÉDIÍCH

Pod jménem William Randolph Hearst se skrývá osobnost, která výrazně zasáhla do dějin světové žurnalistiky. Pro mnohé zůstává Hearstova osobnost záhadou. W. A. Swanberg v životopisné knize *Citizen Hearst* shrnuje jeho život do jedné výstižné věty: „*William Randolph Hearst – The Great American Enigma*“¹. Hearst, jehož příjem činil 15 miliónů dolarů ročně, patřil ve své době mezi nejvlivnější muže s velmi pestrým soukromým životem.² „*Byl monstrem nebo géniem?*“³, takovou otázku si klade Swanberg v úvodní části knihy *Citizen Hearst*.

Hearstův přínos pro žurnalistiku a jeho vliv na společnost jsou nepopiratelné. Edwin Emery ve své knize *The Press and America* píše: „*Hearstovy metody a inovace v žurnalistickém psaní a zpracování novin – zejména ve vzhledu a titulku a zobrazení obrázku – a jeho využití nových mechanických procesů bylo velmi důležité. Hearstovy noviny byly vydávány, aby se obracely k masovým čtenářům a podnítily milióny k růstu čtenářských zvyklostí. Následkem toho a kvůli redakční politice Hearsta a jeho vlastním politickým aktivitám Hearstovy noviny měly velký vliv na americký život, což muselo být znatelné.*“⁴

Velké rodinné finanční zázemí usnadnilo Hearstovi cestu při budování mediálního impéria. Na počátku byly jedny noviny (od svého otce převzal list *San Francisco Examiner*), na vrcholu své kariéry v roce 1935 stál v čele ohromného tiskového řetězce čítajícího 26 deníků a 17 týdeníků v 19 městech USA.⁵ Významným mezníkem v jeho kariéře byla roku 1895 koupě newyorských novin *Morning Journal*, z kterých udělal list *New York Journal*, právě tímto prvotním krokem se zasadil o vytvoření rovnocenné konkurence proti slavnému Josephu Pulitzerovi.⁶ Začal velmi tvrdý boj o čtenáře, na každé straně panovala snaha o zvýšení nákladu, což by přineslo větší zisk a navýšení příjmů z reklamy. Právě z tohoto období pochází pojem „žlutý tisk“, který je odvozen od sporu vedeného v roce 1896 mezi Pulitzerem a Hearstem o komiksový seriál *Yellow Kid*. Seriál začal jako první uveřejňovat

¹ Swanberg, W. A. *Citizen Hearst*. 1st ed. New York: Charles Scribner's Sons, 1961, s. nečíslovaná, úvodní.

² Swanberg, W. A. *Citizen Hearst*. 1st ed. New York: Charles Scribner's Sons, 1961, s. nečíslovaná, úvodní.

³ Swanberg, W. A. *Citizen Hearst*. 1st ed. New York: Charles Scribner's Sons, 1961, s. nečíslovaná, úvodní.

⁴ Emery, Edwin. *The Press and America: an interpretive history of the mass media*. 7th ed. New Jersey: Prentice-Hall, 1992, s. 305.

⁵ Jiráček, J., Köpplová, B. *Média a společnost: stručný úvod do studia médií a mediální komunikace*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2003, s. 67–68.

⁶ Prokop, Dieter. *Boj o média: dějiny nového kritického myšlení o médiích*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2005, s. 218.

Pulitzer ve svém listě *New York World*. Hearst, který přeplatil jeho kreslíře Richarda F. Outcaulta, začal populární seriál také otiskovat ve svých novinách *New York Journal*. Žlutý tisk je charakteristický svým obsahem zaměřeným na soukromý život osobností veřejného života, na kriminální události, na senzace a skandály. Pojem žlutý tisk označuje rovněž nekalé novinářské pracovní způsoby.⁷

Hearst vedl velmi nákladný a přepychový život. Angažoval se v politice a jeho pověst utrpěla kvůli jeho podpoře amerického izolacionismu v první i druhé světové válce. Vybudoval honosné sídlo San Simeon se soukromou železnicí, koupil si zámek ve Walesu a jeho životní partnerkou byla známá filmová hvězda. Film Orsona Wellesse *Občan Kane* z roku 1941 byl inspirován právě životem W. R. Hearsta.⁸ Film pojednával o vlivném novinářském vydavateli Charlesi Forsteru Kaneovi a jeho milence, z které chtěl mít populární zpěvačku. Publikum právem v Kaneovi spatřovalo W. R. Hearsta. Film nebyl ve své době příliš úspěšný a Hearstův tisk nešetřil nepříznivou kritikou. Dnes je naopak *Občan Kane* považován za jeden z nejlepších filmů všech dob.⁹

Hearstův mediální koncern je ve vlastnictví Hearstovy rodiny a dodnes se řadí mezi padesát největších mediálních společností na světě. Se svým obratem 3,296 miliard EUR za rok 2004 se zařadil na 31. místo v žebříčku těchto společností.¹⁰

Hearst Corporation nabízí na svých oficiálních internetových stránkách výčet všech svých činností včetně přehledu vydávaných titulů. Z tohoto seznamu jsou uvedeny časopisy vydávané v českém jazyce: *Cosmopolitan*, *Esquire*, *Harper's Bazaar*, *Marie Claire*. Mezi další zajímavé časopisy patří anglicky psaný *Country Living*, *Good Housekeeping*, *House Beautiful*, *Veranda*. Do přehledu vydávaných deníků patří: *Houston Chronicle*, *San Francisco Chronicle*, *Albany Times Union*, *San Antonio Express-News*, *Huron Daily Tribune*.¹¹

⁷ Reifová, Irena. Slovník mediální komunikace. Irena Reifová a kolektiv. Vyd. 1. Praha: Portál, 2004, s. 326

⁸ Jirák, J., Köpplová, B. Média a společnost: stručný úvod do studia médií a mediální komunikace. Vyd. 1. Praha: Portál, 2003, s. 68.

⁹ Prokop, Dieter. Boj o média: dějiny nového kritického myšlení o médiích. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2005, s. 284.

¹⁰ Hachmeister, Lutz. Wer beherrscht die Medien?: die 50 grössten Medienkonzerne der Welt. Jahrbuch 2005. Vyd. 1. München: Beck, 2005, s. 224.

¹¹ Hearst Corporation. Hearst Communications Inc. [online]. 2009 [cit. 2009-05-04]. Dostupný z WWW <<http://www.hearst.com/>>.

2.1 Představení osobnosti W. R. Hearsta – mládí

Na každého z nás má velký vliv, do jakého prostředí se narodí, kde vyrůstá a jací lidé ho obklopují. Všechny tyto okolnosti mají značný vliv na utváření osobnosti člověka. Z tohoto důvodu je dobré přiblížit rodiče a rodinné prostředí, které malého Williama obklopovalo. Otec W. R. Hearsta se narodil v roce 1820 v Missouri a dostal jméno George Hearst.¹² Život George Hearsta se začal ubírat velmi rychle vpřed. Když jeho otec roku 1846 zemřel, stává se George Hearst hlavou rodiny a přebírá odpovědnost za farmu s několika černošskými otroky a dluhy ve výši několika tisíc dolarů. Na tehdejší dobu to byla poměrně velká finanční zátěž. Někoho by taková situace srazila na kolena, ne však George Hearsta. Jeho velká příležitost zlepšit finanční podmínky přišla po letech tvrdé práce v podobě zprávy o objevení zlata v Kalifornii roku 1849, což na George Hearsta zapůsobilo jako magnet. Úspěch pramení velmi často v umění chopit se ve správné chvíli té pravé příležitosti. Jisté je, že George Hearst svou šanci nepromarnil, protože se díky své síle, kuráži, vynalézavosti a znalosti těžby nakonec dopracoval k velkému jmění. Paradoxně se sen o zlatě nakonec proměnil na spoustu objeveného stříbra.¹³

V roce 1860 se George Hearst vrátil ze své úspěšné cesty za bohatstvím zpět do Missouri ke své nemocné matce, aby s ní strávil jejich posledních pár dní. Právě v této době se sblížil s osmnáctiletou učitelkou Phoebe Elizabeth Apperson. Čtyřicetiletý nápadník, který pil, kouřil tabák a klel, nebyl dle mínění Randolpha a Drusilly Apperson ideálním nápadníkem pro jejich dceru.¹⁴ Musela uběhnout ještě nějaká doba, než se v roce 1862 v Missouri Phoebe Apperson provdala za George Hearsta.¹⁵ Po svatbě odjeli novomanželé do Kalifornie, aby tady Phoebe Hearst 29. dubna 1863 přivedla na svět chlapce, který dostal jméno William Randolph Hearst.¹⁶

Phoebe Hearst toužila mít více dětí, bohužel malý William zůstal jedináčkem, a tak se veškerá její pozornost soustředila jen na něj. Malý Willie byl milován, rozmazlován, vychvalován

¹² Hearst, William Randolph. *William Randolph Hearst, A Portrait in His Own Words*. Edited by Edmond D. Coblenz. 1st ed. New York: Simon and Schuster, 1952, s. 9.

¹³ Swanberg, W. A. *Citizen Hearst*. 1st ed. New York: Charles Scribner's Sons, 1961, s. 4–5.

¹⁴ Swanberg, W. A. *Citizen Hearst*. 1st ed. New York: Charles Scribner's Sons, 1961, s. 5.

¹⁵ Hearst, William Randolph. *William Randolph Hearst, A Portrait in His Own Words*. Edited by Edmond D. Coblenz. 1st ed. New York: Simon and Schuster, 1952, s. 9.

¹⁶ Swanberg, W. A. *Citizen Hearst*. 1st ed. New York: Charles Scribner's Sons, 1961, s. 8.

a neustále ochraňován.¹⁷ Phoebe Hearst ani v nejmenším nepochybovala, že její Willie je zázračné dítě: „*Je to velmi hodný chlapec... Zdá se, že všemu rozumí.*“¹⁸ V jiném dopise píše Phoebe Hearst svým příbuzným: „*Willie zná již několik francouzských slov... Je tak roztomilý.*“¹⁹ Z dopisů, které psala Phoebe Hearst svým přátelům a příbuzným, je zřejmé, že byla na malého Williama velmi fixovaná, což pravděpodobně ovlivnilo jeho další vývoj. Malý Hearst byl opravdu velmi živé dítě, které dokázalo přitáhnout pozornost na svoji stranu. Později W. R. Hearst vzpomíná na své dětství: „*Když byl Willie malým chlapcem, často se dostával do problémů.*“²⁰

William Hearst byl modrooké, světlollasé a velmi pohledné dítě. Veškerý jeho talent byl podporován, bohužel trpěl přehnanou ochranou a obdivem. Začal se učit číst ještě jako malé dítě. Navštěvoval presbyteriánskou nedělní školu a později byl zapsán do školy soukromé.²¹

Phoebe Hearst velmi toužila navštívit Evropu, když William Hearst dosáhl věku, kdy by mohl mít z takové cesty užitek, rozhodla se cestu podniknout. George Hearst byl velmi často pracovně mimo domov, proto nemusela litovat svého odjezdu. Pro malého Williama najala domácího učitele, mladého absolventa Harvardu jménem Thomas Barry.²² W. R. Hearst měl tak možnost již jako dítě absolvovat cestu po Evropě a seznámit se s cizími zvyky i kraji, což nepochybně přispělo k jeho dalšímu vývoji.

Velký dojem udělalo na Williama Hearsta San Francisco, město, ve kterém vyrůstal a na které vzpomínal celý svůj život.²³ Zde také navštěvoval Lincoln Grammar School.²⁴ George Hearst byl v těžbě drahých kovů tak úspěšný, že se již nikdy nemusel obávat finanční tísně. Mohl proto finančně podporovat svého syna ve studiu, o což velmi stála Phoebe Hearst. Byla to právě ona, kdo si přál, aby její syn vystudoval Harvard.²⁵ Uvědomovala si však, jak je William na ní závislý, proto se ho rozhodla nejprve umístit do soukromé internátní školy. Její

¹⁷ Swanberg, W. A. *Citizen Hearst*. 1st ed. New York: Charles Scribner's Sons, 1961, s. 8.

¹⁸ Swanberg, W. A. *Citizen Hearst*. 1st ed. New York: Charles Scribner's Sons, 1961, s. 8.

¹⁹ Swanberg, W. A. *Citizen Hearst*. 1st ed. New York: Charles Scribner's Sons, 1961, s. 8–9.

²⁰ Hearst, William Randolph. *William Randolph Hearst, A Portrait in His Own Words*. Edited by Edmond D. Coblenz. 1st ed. New York: Simon and Schuster, 1952, s. 10.

²¹ Swanberg, W. A. *Citizen Hearst*. 1st ed. New York: Charles Scribner's Sons, 1961, s. 12.

²² Swanberg, W. A. *Citizen Hearst*. 1st ed. New York: Charles Scribner's Sons, 1961, s. 16.

²³ Swanberg, W. A. *Citizen Hearst*. 1st ed. New York: Charles Scribner's Sons, 1961, s. 23.

²⁴ Hearst, William Randolph. *William Randolph Hearst, A Portrait in His Own Words*. Edited by Edmond D. Coblenz. 1st ed. New York: Simon and Schuster, 1952, s. 12.

²⁵ Swanberg, W. A. *Citizen Hearst*. 1st ed. New York: Charles Scribner's Sons, 1961, s. 25.

volba padla na St. Paul's, Concord, New Hampshire.²⁶ Bohužel William Hearst zde nebyl příliš šťastný. Pro tehdy šestnáctiletého W. R. Hearsta to bylo první velké odloučení od své matky. I když zde sdílel pokoj s přítelem ze San Franciska, cítil se osamělý a velmi se mu stýskalo po matce.²⁷ V roce 1882 nastoupil devatenáctiletý William Hearst na Harvard.²⁸ Až o něco později se ukáže, jaký vliv měla tato volba na Hearstův další život. Právě tady se W. R. Hearst poprvé seznamuje s prací v novinách. Eugene Lent, Hearstův přítel a spolužák, který studoval o ročník výše, vedl školní časopis *Lampoon*. Tento humorný časopis byl ve svých začátcích věčně ztrátový. Povinností Lenta bylo vyrovnávat ztrátu, která vznikala. Bohužel příjem od jeho rodičů byl omezený, a tak se začal pomalu dostávat do finančních problémů. William Hearst, který disponoval velkorysým příjmem od svého otce, se rozhodl svému příteli pomoci. Vypracoval plán, jak *Lampoon* zachránit. Znal se s několika obchodníky v Cambridge a rozhodl se prodávat jim místo v časopise pro jejich reklamu. Jeho program byl tak úspěšný, že časopis postupem času začal vykazovat zisk.²⁹ Tato zkušenost pravděpodobně změnila jeho život, který se začal ubírat zcela jiným směrem, než by se čekalo od syna významného majitele těžebních společností. Na W. R. Hearsta zapůsobila tato doba natolik, že mnohem později vzpomíná ve svém dopise, který píše příteli Lentovi: „Vrátil bych zpět dny v *Lampoonu*.“³⁰

2.1.1 Okolní svět

W. R. Hearst se narodil v bouřlivé době, kdy se Amerika zmítala v občanské válce nazývané „válka Severu proti Jihu“. Náročná válka skončila na jaře roku 1865, zůstalo po ní 620 tisíc zmařených lidských životů, poničené krajiny na Jihu a totálně rozvrácená ekonomika. Na druhou stranu se ze svobody mohly těšit asi čtyři miliony otroků.³¹ Z hlediska žurnalistiky byla pravděpodobně prvním válečným konfliktem ostře sledovaným očima válečných

²⁶ Hearst, William Randolph. *William Randolph Hearst, A Portrait in His Own Words*. Edited by Edmond D. Coblentz. 1st ed. New York: Simon and Schuster, 1952, s. 20.

²⁷ Swanberg, W. A. *Citizen Hearst*. 1st ed. New York: Charles Scribner's Sons, 1961, s. 25.

²⁸ Swanberg, W. A. *Citizen Hearst*. 1st ed. New York: Charles Scribner's Sons, 1961, s. 28.

²⁹ Swanberg, W. A. *Citizen Hearst*. 1st ed. New York: Charles Scribner's Sons, 1961, s. 31.

³⁰ Hearst, William Randolph. *William Randolph Hearst, A Portrait in His Own Words*. Edited by Edmond D. Coblentz. 1st ed. New York: Simon and Schuster, 1952, s. 23.

³¹ Tindall, George Brown. *Dějiny Spojených států amerických*. George B. Tindall, David E. Shi. Vyd. 4. Praha: Lidové noviny, 2000, s. 348.

reportérů a přenášeným jejich prostřednictvím obrovskému čtenářskému publiku po celém světě. Přímo na válečném poli se vystřídal během čtyř let zhruba 300 reportérů.³²

Stěžejním úkolem poválečné Ameriky byla její obnova. President Lincoln se naposledy vyjádřil k obnově Severu a Jihu ve svém projevu 11. dubna 1865 z balkonu Bílého domu. Lincoln nebyl zastáncem tvrdšího plánu obnovy, nepřál si žádné pronásledování, žádnou dramatickou přestavbu Jihu. 14. dubna 1865 ve Fordově divadle byl Lincoln střelen do hlavy rukou pomateného herce a náruživého stoupence Konfederace jménem John Wilkes Booth. Zemřel druhý den ráno na následky tohoto zranění.³³

Amerika se ještě nestačila vzpamatovat z vyčerpávající občanské války, když začalo postupně docházet k vytlačování Indiánů z jejich území. Zprávy o krvavých masakrech a strašných bitvách s Indiány se začaly šířit zemí. Situace se vyhroutil do té míry, že v roce 1865 začal výbor Kongresu sbírat důkazy o těchto bojích. Na základě zprávy z roku 1867 o stavu indiánských kmenů byla jmenována Indiánská mírová komise, která měla za úkol odstranit příčiny válek s Indiány.³⁴

2.1.2 Hospodářství USA v poslední čtvrtině 19. století

Poválečné Spojené státy, které byly do té doby převážně zemědělskou společností, se během tří generací přeměnily na velkou hospodářskou velmoc. Mezi lety 1869 až 1899 se počet obyvatel USA téměř ztrojnásobil, začala dominovat průmyslová výroba, zvyšovala se důležitost masové výroby a masové spotřeby. Důsledkem takového hospodářského rozvoje byla výstavba transkontinentálních železnic.³⁵

S rostoucím průmyslem a obchodem mohutněl majetek a postavení podnikatelů, kteří dokázali využít příležitosti a organizovali i rozvíjeli výrobu. Schopným podnikatelem byl

³² Köpplová, Barbara. Dějiny světové žurnalistiky 1: celý svět je v novinách. Barbara Köpplová, Ladislav Köppl. Vyd. 1. Praha: Novinář, 1989, s. 295.

³³ Tindall, George Brown. Dějiny Spojených států amerických. George B. Tindall, David E. Shi. Vyd. 4. Praha: Lidové noviny, 2000, s. 350.

³⁴ Tindall, George Brown. Dějiny Spojených států amerických. George B. Tindall, David E. Shi. Vyd. 4. Praha: Lidové noviny, 2000, s. 380.

³⁵ Tindall, George Brown. Dějiny Spojených států amerických. George B. Tindall, David E. Shi. Vyd. 4. Praha: Lidové noviny, 2000, s. 387.

Andrew Carnegie, americký průmyslník skotského původu. Z chudého syna tkalce se vypracoval k bohatství. Jeho cesta vedla od telegrafisty k vedoucímu Pensylvánské železnice, dále k stavbě mostů, výrobě železa, oceli a k investicím. V roce 1889 vydal esej *Evangelium bohatství*. Carnegie se zde obrací k myšlence „přežití nejzdatnějších jedinců“, kterou zastával Herbert Spencer, jenž vycházel ze sociálních aplikací darwinismu. Další významnou osobností byl John D. Rockefeller, americký naftový magnát. Pensylvánská naftová horečka v 60. letech 19. století měla ještě větší význam pro americké hospodářství než v 50. letech kalifornská zlatá horečka. Jako majitel Standardní naftové společnosti kontroloval kolem roku 1879 devadesát až devadesát pět procent produkce nafty v celé zemi. Velmi zdatným podnikatelem byl také John Pierpont Morgan. Šel ve šlépějích svého otce a stal se investičním bankéřem, skupoval akcie a obligace, které se ziskem prodával.³⁶

Osmdesátá léta 19. století jsou význačná velkým počtem nových přistěhovalců, kteří v naději na lepší život opouštěli své domovy a hledali štěstí v Americe. Mark Twain a Charles Dudley Warner nazývají toto období dobou „pozlaceného věku“ (podle názvu románu *Gilded Age*), i když mnohým lidem nepřinesla změnu k lepšímu.³⁷

Rozvoj průmyslu přispěl také k růstu životní úrovně většiny obyvatelstva. I když docházelo k neustálému zvyšování mezd, pracovní a životní podmínky byly dost tvrdé. Poptávka hlavně po nekvalifikovaných pracovních silách byla poměrně veliká, uplatnění našla většina přistěhovalců a začala pracovat i řada žen a dětí. Průměrná pracovní doba se však pohybovala okolo deseti hodin denně po šest dnů v týdnu, přičemž zdravotní a bezpečnostní podmínky byly zoufalé. Úmrtnost obyvatel v přistěhovalčeských koloniích větších měst byla také mnohem vyšší než na venkově.³⁸

Charakteristickým rysem této doby byl také prudký rozvoj měst a zvyšování počtu obyvatel v důsledku stěhování do těchto měst: „*Mezi lety 1860 a 1910 vzrostl počet obyvatel měst s populací nad 2500 ze šesti milionů na čtyřiačtyřicet milionů čili z dvaceti procent na šestačtyřicet procent celé populace ve státě.*“³⁹ Lidé se stěhovali za práci hlavně západním

³⁶ Tindall, George Brown. Dějiny Spojených států amerických. George B. Tindall, David E. Shi. Vyd. 4. Praha: Lidové noviny, 2000, s. 391–395.

³⁷ Prokop, Dieter. Boj o média: dějiny nového kritického myšlení o médiích. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2005, s. 200.

³⁸ Tindall, George Brown. Dějiny Spojených států amerických. George B. Tindall, David E. Shi. Vyd. 4. Praha: Lidové noviny, 2000, s. 396.

³⁹ Tindall, George Brown. Dějiny Spojených států amerických. George B. Tindall, David E. Shi. Vyd. 4. Praha: Lidové noviny, 2000, s. 408.

směrem do měst poblíž vznikajících dolů, která byla postupně napojována na železniční síť. Zpočátku bylo více obyvatel v Sanfranciském zálivu, až později kolem osmdesátých let v Los Angeles po dostavbě železnic Southern Pacific a Santa Fé. Města se velmi rychle rozrůstala všemi směry, aby byla schopná pojmout množství nově příchozích lidí. K revoluci dochází také v dopravě. Nejprve využívala městská doprava zvířata a páru, až v roce 1890 nahradily vše elektrické troleje. Začaly se používat první výtahy, tramvaje a na silnici vyjela před koncem století první auta. První podzemní dráhy byly postaveny v Bostonu, New Yorku a Filadelfii na přelomu století.⁴⁰ Dostupnost dopravy mění způsob života mnoha obyvatel. Lidé nyní mohou do práce dojíždět a k bydlení volit klidnější okrajové části města. Doprava má také zásadní význam pro rozšíření tisku. Cesta do práce vlakem, tramvají nebo podzemní dráhou nabízela příležitost ke čtení různých novin a časopisů.

Podstatnou věcí pro rozvoj tisku je bezesporu i rozšiřování všeobecného vzdělávání: „V roce 1870 bylo ve veřejných školách sedm milionů žáků. Do roku 1920 se tento počet ztrojnásobil.“⁴¹ Větší počet veřejných škol má za následek i vzrůstající počet nových vyšších škol. Toto období je průlomové zvláště pro ženy, protože se pro ně zlepšila dostupnost vyššího vzdělání. Vznikají školy jako Vassar (1865), Wellesley a Smith (1875).⁴²

2.1.3 Významné technické vynálezy

Hospodářský rozvoj a vznik nových průmyslových odvětví urychloval také ohromný nárůst technických vynálezů, které spadají do druhé poloviny 19. století. Tento technický pokrok měl značný vliv na životy mnoha lidí a samozřejmě ovlivnil i vývoj žurnalistiky. Druhou průmyslovou revolucí trvající přibližně od roku 1880 do roku 1920 znamenala pro průmysl elektřina. Právě v osmdesátých letech 19. století se poprvé rozsvítilo pouliční osvětlení v Německu, Anglii a v USA.⁴³ Významným mezníkem v našich dějinách na poli technických vynálezů se stal rok 1876, kdy Američan skotského původu Alexandr Graham Bell podal

⁴⁰ Tindall, Georgie Brown. Dějiny Spojených států amerických. George B. Tindall, David E. Shi. Vyd. 4. Praha: Lidové noviny, 2000, s. 408–409.

⁴¹ Tindall, Georgie Brown. Dějiny Spojených států amerických. George B. Tindall, David E. Shi. Vyd. 4. Praha: Lidové noviny, 2000, s. 418.

⁴² Tindall, Georgie Brown. Dějiny Spojených států amerických. George B. Tindall, David E. Shi. Vyd. 4. Praha: Lidové noviny, 2000, s. 418.

⁴³ Prokop, Dieter. Boj o média: dějiny nového kritického myšlení o médiích. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2005, s. 200.

patentní přihlášku na elektrický telefonní přístroj.⁴⁴ Spojení mezi New Yorkem a Filadelfií bylo navázáno v roce 1887, mezi New Yorkem a Chicagem v roce 1892. Propojení do San Franciska napříč celým americkým kontinentem se podařilo až roku 1915. Lidé se tehdy nepředstavovali do telefonu jménem, ale používali slůvek „ahoj, ahoj“.⁴⁵ Přínos telefonu pro žurnalistiku je ohromný. Jeho využitím dochází k zrychlování přenosu informací a k předávání aktuálních zpráv veřejnosti.

Další neodmyslitelnou osobností, která se přičinila o velký posun v elektrickém průmyslu, je bezesporu Thomas Alva Edison. V roce 1879 sestrojil ve své laboratoři v Menlo Parku žárovku. Dokonalé vakuum vytvořené v baňce vytváří žárovku, která splňuje předpoklady k všeobecnému rozšíření elektrického světla.⁴⁶ Edison nezůstal jen u žárovky, a ve svých dílnách v New Jersey objevil nebo zdokonalil stovky nových přístrojů, jmenovitě akumulátor, diktafon, dynamo, elektrické vedení, rozmnožovací stroj a kinematograf. Roku 1882 osvětlil část New Yorku, když jeho elektrická osvětlovací společnost podporovaná bankéřem J. P. Morganem začala dodávat elektrický proud.⁴⁷

Rychlý technický vývoj měl významný vliv na modernizaci tisku. Když v roce 1860 spatřila světlo světa nová rotačka zkonstruovaná americkým inženýrem Williamem Bullockem, položila základní kámen pro další vývoj nových typů rotačních rychlolisů. Jejich potřeba pro žurnalistiku přinesla v osmdesátých letech nebývalý rozvoj tiskového průmyslu. K mohutnému rozvoji večerníků přispělo všeobecné používání telegrafu v sedmdesátých a osmdesátých letech. Obrovským přínosem pro novinářskou práci byl také psací stroj dodaný na trh roku 1876 firmou Eliphalet Remington. Cenným vynálezem pro žurnalistiku se stal linotyp. Tento sázecí stroj odlévající celou řádku literek zkonstruoval v roce 1885 Němec Ottmar Mergenthaler. Práce ručního sazeče se tak mohla od roku 1890 omezit jen na titulky a inzeráty.⁴⁸

Neopomenutelným rokem je rok 1895, kdy Guglielmo Marconi v Itálii začal experimentovat s bezdrátovým přenosem zpráv, zatím se jednalo jen o přenos Morseových signálů. I přesto se

⁴⁴ Jílek, František. Světové vynálezy v datech. Vyd. 1. Praha: Mladá fronta, 1977, s. 139.

⁴⁵ Prokop, Dieter. Boj o média: dějiny nového kritického myšlení o médiích. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2005, s. 221.

⁴⁶ Jílek, František. Světové vynálezy v datech. Vyd. 1. Praha: Mladá fronta, 1977, s. 142.

⁴⁷ Tindall, George Brown. Dějiny Spojených států amerických. George B. Tindall, David E. Shi. Vyd. 4. Praha: Lidové noviny, 2000, s. 390.

⁴⁸ Vojtek, Juraj. Dejiny svetového novinárstva. Díl 3. Dejiny amerického novinárstva. Luboš Šefčák, Juraj Vojtek. Vyd. 1. Bratislava: Univerzita Komenského, 1997, s. 57–58.

uvádí rok 1895 jako rok, kdy vznikl rozhlas. Marconi poté odešel do Anglie, protože italská pošta neprojevila o jeho vynález zájem. V Anglii slaví úspěchy a zakládá společnost Wireless Telegraphy and Signal Company a ještě roku 1899 zřizuje pobočku i v USA. Zde ho podporují novinová vydavatelství, protože potřebují nahradit poměrně drahé drátové telegrafické spojení. První pravidelný vysílací servis přes Atlantik zahajuje Marconi v roce 1907.⁴⁹

Množství a přínos vynálezů té doby je opravdu značný. Patentový úřad uznal jen v devadesátých letech 19. století 234 956 patentů. Výčet těchto vynálezů by byl nekonečný, jen pro zajímavost lze uvést: vzduchové brzdy vlaků, parní turbíny, elektrické přístroje, vysavač, zemědělské stroje a mnohé další. Vynález spalovacího motoru a kinematografu před koncem 19. století položil základní kámen nového průmyslu 20. století.⁵⁰

2.2 Působení v novinách

Mladý William Randolph Hearst byl mužem, který bezpochyby věděl, co chce, a šel vytrvale za svým cílem. Když svému otci sebevědomě oznámil: „*Chci San Francisco Examiner*“,⁵¹ pravděpodobně musel tušit odmítavou a pobouřenou reakci. George Hearst získal *Examiner* v říjnu roku 1880. Protože si *Examiner* nevedl dobře, pokusil se jeho situaci zlepšit. Do vedení novin dosadil Emanuela Katze, jenž do té doby působil v úspěšných novinách *Chronicle*. Rozšířil počet zaměstnanců a přestěhoval je z menšího pracoviště v Sacramento Street do většího sídla v Market Street.⁵² I přes veškeré vynaložené úsilí a investované peníze na vylepšení listu, byl *Examiner* stále ztrátový. Z tohoto důvodu nebyl George Hearst nápadem svého syna nadšen. Pokusil se zvrátit synovo rozhodnutí tím, že mu nabídl rozlehlou farmu zvanou Babicora v Mexicu, ale W. Hearst trval stále na svém. Odmítl vedení i jiných nabízených farem, dokonce i velkých těžebních dolů Anakonda a Homestake.⁵³ Mladý William Hearst si celou záležitost s převzetím novin dopředu promýšlel a za svým otcem přišel už s určitým plánem na obnovu a zlepšení *Examineru*, jak je zřejmé z jeho dopisů otci:

⁴⁹ Prokop, Dieter. Boj o média: dějiny nového kritického myšlení o médiích. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2005, s. 220–221.

⁵⁰ Tindall, George Brown. Dějiny Spojených států amerických. George B. Tindall, David E. Shi. Vyd. 4. Praha: Lidové noviny, 2000, s. 390.

⁵¹ Swanberg, W. A. Citizen Hearst. 1st ed. New York: Charles Scribner's Sons, 1961, s. 40.

⁵² Swanberg, W. A. Citizen Hearst. 1st ed. New York: Charles Scribner's Sons, 1961, s. 26.

⁵³ Swanberg, W. A. Citizen Hearst. 1st ed. New York: Charles Scribner's Sons, 1961, s. 40.

„Nejprve bych změnil celkový vzhled novin a udělal bych sedm širokých sloupců tam, kde nyní máme devět úzkých, pak bych zvětšil prostor mezi řádkami a tyto dvě změny by přinesly stránky s mnohem čistějším a jasnějším vzhledem.“⁵⁴

Výsledkem jeho počínání bylo převzetí *Examineru* dne 4. března roku 1887. Shodou okolností to bylo ve stejný den, kdy jeho otec, tehdy již senátor George Hearst, byl znovu zvolen do Senátu. Poprvé byl jmenován v roce 1886 na uvolněné místo po zesnulém senátorovi Johnu F. Millerovi.⁵⁵ Zdá se, že W. R. Hearst byl opravdu připraven na převzetí *Examineru*. Po dvou letech studia na Harvardu byl sice vyloučen za bujaré chování a bláznivé kousky zesměšňující samotné profesory.⁵⁶ Avšak neúspěšná politická studia nebyla našťastí ztrátou času, protože měl možnost seznámit se s novinářskou prací v bostonském deníku *Globe*.⁵⁷ Působil také nějaký čas v *New York World* (vlastněné J. Pulitzerem) pod vedením známého novináře Ballarda Smithe. Když ho mladý Hearst požádal, aby pracoval v *Examineru*, nabídku odmítl a odpověděl: „Práci rozumíte opravdu dobře. Buďte svým vlastním editorem.“⁵⁸ Právě v této chvíli došlo v životě W. R. Hearsta k zásadnímu zlomu, který předurčil jeho další životní dráhu. Mladý, ambiciózní a nápaditý Hearst se vrhnul směle do práce. Jako motto svých novin zvolil „Monarch of the Dailies“ čili něco jako „vládce mezi novinami“. Troufale hlásal do světa vytištěno velkým písmem, že jeho noviny jsou nejlepší na celém pacifickém pobřeží a že mají tisíce nových čtenářů. Poukazoval na to, že má nejoriginálnější senzace.⁵⁹ William Hearst dokázal odhadnout lidi, a proto si do svých novin pozval ty nejpovolanější. Svého přítele Eugena Lenta najal pro psaní společenských a finančních zpráv. Dalším jeho pracovníkem se stal mistr satiry Ambrose Bierce,⁶⁰ jenž začal do novin přispívat svým sloupkem s názvem *Prattle*. Mezi jeho zaměstnance patřili vedoucí editor Henderson, místní redaktor Joseph Ward, novináři Al „Blinker“ Murphy, Andrew M. Lawrence a jiní, někteří s ním zůstali celý svůj život. Vzpomněl si také na své spolupracovníky z *Lampoonu* a ke spolupráci povolal kreslíře Freda Briggse, z kterého udělal vedoucího uměleckého oddělení, editora Franka L. H. Nobla a novináře E. L. Thayera.

⁵⁴ Hearst, William Randolph. *William Randolph Hearst, A Portrait in His Own Words*. Edited by Edmond D. Coblentz. 1st ed. New York: Simon and Schuster, 1952, s. 28.

⁵⁵ Hearst, William Randolph. *William Randolph Hearst, A Portrait in His Own Words*. Edited by Edmond D. Coblentz. 1st ed. New York: Simon and Schuster, 1952, s. 24.

⁵⁶ Emery, Edwin. *The Press and America: an interpretive history of the mass media*. 7th ed. New Jersey: Prentice-Hall, 1992, s. 192.

⁵⁷ Swanberg, W. A. *Citizen Hearst*. 1st ed. New York: Charles Scribner's Sons, 1961, s. 32–34.

⁵⁸ Hearst, William Randolph. *William Randolph Hearst, A Portrait in His Own Words*. Edited by Edmond D. Coblentz. 1st ed. New York: Simon and Schuster, 1952, s. 30.

⁵⁹ Swanberg, W. A. *Citizen Hearst*. 1st ed. New York: Charles Scribner's Sons, 1961, s. 49.

⁶⁰ Ambrose Bierce (1842–1914), americký novinář, satirik a pisatel krátkých příběhů, které získaly světový ohlas.

Z ostatních místních novin se mu podařilo za nemalé peníze přilákat talentované novináře Arthura McEwena, Williama H. Harta a Edwarda „Pop“ Hamiltona. Objednal také nové poměrně nákladné tiskařské vybavení z New Yorku.⁶¹ Přebudování a modernizace *Examineru* stála W. R. Hearsta nejen peníze, ale i velké úsilí a pracovní nasazení. V dopise píše své matce: „*Nedostanu se do postele do dvou hodin a budím se okolo sedmé hodiny ráno a nemohu znovu usnout, musím vidět noviny a porovnat je s Chroniclem...*“⁶² Zaměstnanci *Examineru*, kteří se na mladého vlastníka novin Williama Hearsta dívali nejprve pobaveně, později začali přiznávat svůj obdiv. Hearst pracoval s nimi, měl ruce stejně špinavé od sázení jako oni, psal připomínky k pracím svých novinářů, později se z jeho připomínek stávaly příkazy. Považoval své noviny za nejdůležitější věc na světě. Na základě svých zkušeností z *Lampoonu* udělal výrazné změny v inzerci. Snížil sazby pro inzerci, aby přilákal více inzerentů. Pro získání většího počtu čtenářů začal jako úplnou novinku v nedělních vydáních publikovat populární písně. Jako každý novinář musel čelit skutečnosti, že se ohromující a zábavné věci nedějí každý den, tento problém vyřešil William po svém – začal je vytvářet. Tak se čtenáři *Examineru* dne 1. července roku 1887 dozvěděli, že pokud si vystříhnou otištěný kupón, mohou se následující den zdarma účastnit sedmihodinové plavby na *Examinerem* pronajaté lodi James M. Donohue. Následující den se strhla lavina, čtyři tisíce lidí mávaly vystřiženými kupóny, zaplavily nástupní molo a dožadovaly se vstupu na loď Donohue, která mohla pojmout sotva tisíc lidí. Nakonec musela zasáhnout police, která byla nucena zklamaný a rozvášněný dav vykázat z mola pryč. Jedinci, kteří měli to štěstí a dostali se na loď, si užili příjemný den na lodi bohatě vyzdobené reklamou na *Examiner*. Výsledkem Hearstova počínání po čtyřech měsících v čele *Examineru* byl jeho propad ještě do větší ztráty než v době, kdy ho vlastnil jeho otec. Hearst také velmi často plánoval své další senzace s předstihem a vycházel jim vstříc. Jeden z Hearstových reportérů urazil 374 mil směrem na východ do Nevady, aby předstihl ostatní novináře a získal jako první rozhovor se slavnou divadelní herečkou Sarah Bernhardt, která cestovala vlakem a měla vystoupit v divadelní hře *La Dame aux Camélias*, což bylo samo o sobě divadelní událostí.⁶³ Mladý Hearst si uvědomil, že využitím hvězd a známých osobností přiláká ještě větší pozornost čtenářů. Americký novinář Walter Lippmann přišel později s formulací, že média zařazují do svého zpravodajství témata podle obecně používaných pravidel. Pravděpodobně jako první použil ve své knize *Veřejné mínění* z roku 1922 výraz „zpravodajské hodnoty“. Až v roce 1965 představili Johan Galtung a Marie Rugeová ve svém článku o struktuře norského zahraničního zpravodajství

⁶¹ Swanberg, W. A. *Citizen Hearst*. 1st ed. New York: Charles Scribner's Sons, 1961, s. 49–51.

⁶² Swanberg, W. A. *Citizen Hearst*. 1st ed. New York: Charles Scribner's Sons, 1961, s. 51.

⁶³ Swanberg, W. A. *Citizen Hearst*. 1st ed. New York: Charles Scribner's Sons, 1961, s. 52–55.

metodologicky podloženou analýzu zpravodajských hodnot, které jsou dnes propracovaným souborem.⁶⁴ „Zpravodajské hodnoty označují soubor kritérií, jimiž média poměřují zpravodajskou přijatelnost událostí a zpravodajskou vhodnost jejich zpracování.“⁶⁵ Přičemž jedna z obecných zpravodajských hodnot – vztah k elitním osobám či k celebritám – vypovídá o překročení prahu pozornosti při použití zpráv o známých či mocných osobnostech.⁶⁶

Hearst měl v té době díky své velmi plaché povaze jen úzký okruh přátel, který se omezoval převážně na jeho spolužáky z Harvardu. Eugene Lent opustil posléze *Examiner* kvůli studiu práv, Fred Briggs odešel z neznámých důvodů a Thayer omezil své působení v *Examineru* ze zdravotních důvodů. Novým velmi užitečným Hearstovým pomocníkem se stal George E. Pancoast, který začal zastávat funkci Hearstova osobního tajemníka. V roce 1888 rezignoval na svůj post generálního ředitele *Examineru* Emanuel Katz, který si uvědomil, že mladý Hearst je svým vlastním ředitelem. Velmi tíživá situace nastala pro mladého Hearsta roku 1889, kdy se jeho otec senátor George Hearst rozhodl již finančně nepodporovat *Examiner*. Jeho postoj byl odůvodněný, jelikož do *Examineru* investoval již sedmsetpadesát tisíc dolarů od té doby, co ho W. Hearst převzal, a ztráta novin byla přesto obrovská. Mladý muž zatím postrádal jakýkoli smysl pro hodnotu peněz, najímal pracovníky za ohromné peníze, vynakládal finance na speciální vlaky a balóny. Georgi Hearstovi bylo právě 69 let, necítil se nejlépe a stále ještě doufal, že jeho syn převezme odpovědnost za jeho podnik.⁶⁷ William Hearst se pokusil požádat otce ještě o padesát tisíc dolarů, aby zabránil krachu *Examineru*, ale jeho otec byl neoblomný. Ze svízelné situace mu pomohl blízký přítel jeho otce, demokrat Michael Francis Tarpey, který požádal senátora George Hearsta o sto tisíc dolarů jako příspěvky na právě probíhající kampaň demokratů. Senátor nezaváhal a vystavil požadovaný šek, z něhož polovinu sumy předal Tarpey mladému Hearstovi.⁶⁸ Tarpey dále uvádí: „Nevím, že by Will pak někdy požadoval nějaké další peníze pro své noviny. Brzy se staly vynikajícím a úspěšným deníkem.“⁶⁹ *Examiner* v prvním roce pod vedením mladého Hearsta zdvojnásobil

⁶⁴ Burton, Graeme. Úvod do studia médií. Graeme Burton, Jan Jiráček. Vyd. 1. Brno: Barrister and Principal, 2001, s. 240–241.

⁶⁵ Burton, Graeme. Úvod do studia médií. Graeme Burton, Jan Jiráček. Vyd. 1. Brno: Barrister and Principal, 2001, s. 240.

⁶⁶ Burton, Graeme. Úvod do studia médií. Graeme Burton, Jan Jiráček. Vyd. 1. Brno: Barrister and Principal, 2001, s. 244.

⁶⁷ Swanberg, W. A. Citizen Hearst. 1st ed. New York: Charles Scribner's Sons, 1961, s. 63–67.

⁶⁸ Hearst, William Randolph. William Randolph Hearst, A Portrait in His Own Words. Edited by Edmond D. Coblentz. 1st ed. New York: Simon and Schuster, 1952, s. 34–35.

⁶⁹ Hearst, William Randolph. William Randolph Hearst, A Portrait in His Own Words. Edited by Edmond D. Coblentz. 1st ed. New York: Simon and Schuster, 1952, s. 35.

svůj náklad na 30 tisíc a kolem roku 1893 se posunul až na 72 tisíc výtisků, což bylo více, než měl do té doby vedoucí deník *Chronicle*.⁷⁰

Senátor George Hearst umírá ve Washingtonu v roce 1891, během své politické kariéry se stal velmi populárním, respektovaným a obdivovaným mužem. William Hearst napsal krátce po smrti otce dopis své matce: „*Chci říct, když jsem mluvil proti tomu, aby otec vstoupil do politiky, byl jsem velmi mladý a hloupý.*“... „*George Hearst, senátor, je známější a rozšířenější než George Hearst, těžář.*“⁷¹

2.2.1 Americká žurnalistika v poslední čtvrtině 19. století a začátku 20. století

William Randolph Hearst svým převzetím *Examineru* vstupuje do světa žurnalistiky, která se v tomto období začíná velmi prudce rozvíjet. Tak rychle, jako vzrůstal počet obyvatel Spojených států (v roce 1880 více než 50 miliónů, v roce 1890 necelých 63 miliónů), tak se také začal zvětšovat počet severoamerických periodik. V roce 1870 bylo v USA 4 500 titulů periodického tisku (550 titulů jsou deníky), 7 000 titulů je evidováno v roce 1880 a do roku 1890 stoupl počet titulů na 12 000, přičemž 1 650 z toho bylo deníků. Pokud byl v roce 1870 celkový počet titulů na světě 12 500, tak se v USA nacházela celá jedna třetina těchto periodik. Zvyšoval se také příjem z inzerce v důsledku rozvoje inzerce a touhy vydavatelů po větším zisku. Zisk za celý rok z inzerce severoamerického tisku z roku 1870 činil 15 miliónů dolarů, v roce 1880 vzrostl na 39 miliónů a do roku 1890 se vyhoupl až na 71 miliónů dolarů.⁷²

Dochází také ke změně redakční práce, vzrůstal počet členů redakčního kolektivu s množstvím nových specializovaných spolupracovníků: „*V 70. letech 19. století každý přední městský deník měl hlavního redaktora, vedoucího redaktora nebo nočního redaktora odpovědného za zpravodajství, místního redaktora řídícího možná dva tucty reportérů, telegrafického editora k třídění vzrůstajícího počtu telegrafických zpráv, finančního editora*

⁷⁰ Emery, Edwin. *The Press and America: an interpretive history of the mass media*. 7th ed. New Jersey: Prentice-Hall, 1992, s. 194.

⁷¹ Hearst, William Randolph. *William Randolph Hearst, A Portrait in His Own Words*. Edited by Edmond D. Coblentz. 1st ed. New York: Simon and Schuster, 1952, s. 26.

⁷² Vojtek, Juraj. *Dejiny svetového novinárstva*. Díl 3. *Dejiny amerického novinárstva*. Luboš Šefčák, Juraj Vojtek. Vyd. 1. Bratislava: Univerzita Komenského, 1997, s. 57.

a divadelního kritika, literárního editora a pisatele úvodníků. Jak roky plynuly a počet reportérů vzrůstal, role místního redaktora nabývala na významu.“⁷³ Práce reportérů byla dost náročná, jejich pracovní den trval 14 až 16 hodin denně a jejich mzda byla 20 až 30 dolarů za týden. Někteří přední reportéři si vydělali v devadesátých letech 50 až 100 dolarů za týden, což byl poměrně slušný příjem na tehdejší poměry. Vedoucí redaktor dobře zavedených novin si mohl vydělat okolo 125 dolarů, avšak mnoho redakčních spolupracovníků dostávalo plat ve výši 15 až 25 dolarů za týden. Dochází k vytváření dalších pracovních míst kvůli přípravám nedělních vydání novin, které začínají být běžnější. Zaměstnávají se kreslíři, výtvarníci a sportovní reportéři.⁷⁴

Rozšiřováním masového tisku docházelo k potlačování politické povahy tisku a začal se uplatňovat obchodní a podnikatelský charakter. Mnozí vydavatelé dávali přednost politické nezávislosti nebo neutralitě, protože vyhlášení nezávislosti v podtitulku novin jim zajišťovalo volné ruce a možnost vymanit se z politických závazků. Poslední třetina 19. století přináší konec období vlády politického tisku a nastupuje éra tisku nezávislého. Do roku 1890 byla registrována jedna třetina severoamerického tisku jako nezávislá. Přední osobností této doby je bezesporu Joseph Pulitzer (1847–1911). Do žurnalistiky vstoupil v roce 1878, kdy působil v novinách *St. Louis Post-Dispatch*. Výrazná změna nastala v roce 1883, kdy koupil *New York World* a postaral se o jeho totální přeměnu, která měla vliv na zpravodajství, ceny, náklady a vydavatelskou politiku všech jiných tiskovin na území Spojených států. *New York World* získal Pulitzer za 346 tisíc dolarů. Náklad tehdy činil 20 000 výtisků, o rok později to bylo už 100 000 a roku 1886 se dostal až na 250 000 výtisků.⁷⁵ Pulitzerovy noviny měly několik konkurentů: *New York Times* a *New York Tribune* (prodávané za 4 penny), *New York Herald* (cena 3 penny) a *New York Sun* (2 penny) vycházející již od 30. let. Později začal Joseph Pulitzer vydávat nedělní vydání *New York Sunday World* (3 penny) a v roce 1887 zavedl i večerní vydání *New York Evening World* (1 penny). Ve svých novinách publikoval senzace v nové podobě, jako byly příběhy o kriminalitě, tragických láskách, zprávy o bohatých osobnostech. Jako první se přičinil o zavedení titulků přes několik sloupců, které obsahovaly různá aktuální dramata. Do té doby se titulky pocházející z 60. let objevovaly jen v prvním sloupci na první straně. Prvenství si Pulitzer může připsat také za použití kreslených

⁷³ Emery, Edwin. *The Press and America: an interpretive history of the mass media*. 7th ed. New Jersey: Prentice-Hall, 1992, s. 179.

⁷⁴ Emery, Edwin. *The Press and America: an interpretive history of the mass media*. 7th ed. New Jersey: Prentice-Hall, 1992, s. 179.

⁷⁵ Vojtek, Juraj. *Dejiny svetového novinárstva*. Díl 3. *Dejiny amerického novinárstva*. Luboš Šefčák, Juraj Vojtek. Vyd. 1. Bratislava: Univerzita Komenského, 1997, s. 58–59.

vtipů (*cartoons*) ve svých novinách. Od roku 1893 začaly v *Sunday World* vycházet první komiksy. Populární seriál *Chlapec z Hoganovy aleje*, známý pod názvem *Žlutý kluk* (*Yellow Kid*), jehož autorem byl R. F. Outcoul, si získal přízeň mnoha čtenářů. Hlavní postavička chlapce v žluté noční košili, s odstávajícíma ušima, promlouvala textem vepsaným na své košili. *New York World* se na svých stránkách zabýval sociálními problémy a angažoval se i v řadě veřejných afér. Elizabeth Cochrane (říkala si „Nelly Bly“) pracovala pro Pulitzera od roku 1887, patřila mezi nejlepší novináře, psala úderné reportáže o strašných podmínkách v nemocnicích, vězeních a továrnách.⁷⁶ *New York World* vycházel ve všední dny v rozsahu 14 až 16 stran, v neděli měl rozsah 36 až 44 stran, přitom inzerce tvořila vždy polovinu rozsahu. Podstatou Pulitzerova úspěchu byl dobrý zpravodajský obsah novin, zveřejňování senzací, vytváření novinářských kampaní, neokoukané ilustrace, rozsah s dobrou úrovní publikovaných názorů a stanovisek.⁷⁷

Vedle bulvárního tisku existoval také tisk seriózní, který ctí určité etické zásady profese. V New Yorku, kde se dobře dařilo „žlutému tisku“, si našel své místo i tisk seriózní. Synonymem pro seriózní tisk se staly noviny *The New York Times*. Když v roce 1869 zemřel jejich zakladatel Henry J. Raymond, začaly noviny stagnovat. Obrat nastal v roce 1893, kdy je koupil Adolph S. Ochs, který s nimi měl jiné plány. Správně tušil, že nemá smysl soutěžit s bulvárním tiskem a postavil *Timesy* na zcela nové politice. Vsadil na náročné čtenáře, kteří dají přednost serióznímu zpravodajství a publicistice před zábavou. Jeho noviny se hlásily k politice nestrannosti. Ochs zavedl několik změn, které novinám velmi prospěly. Zlepšil grafickou úpravu, udělal obsahové změny a začal publikovat finanční informace. *The New York Times* začaly být ziskové už v prvním roce pod vedením Ochse.⁷⁸ Bohužel tyto změny neměly vliv na výši nákladu, který byl v roce 1898 ve výši 25 tisíc. *Journal* a *World* se tehdy prodávaly za 2 centy a *Timesy* za 3 centy. Ochs byl mužem činu a snížil cenu listu ze 3 na 1 cent. Tento tah se mu vyplatil, protože náklad novin vyrostl v roce 1899 na 75 tisíc a v roce 1901 překročil hranici 100 tisíc výtisků. Nižší cena zpřístupnila *The New York Times* široké čtenářské vrstvě, která již byla přesycena bulvárním tiskem. Během dvou let se také zdvojnásobil objem inzerce.⁷⁹ Se vzrůstajícím ziskem se zlepšovala i kvalita poskytovaných

⁷⁶ Prokop, Dieter. *Boj o média: dějiny nového kritického myšlení o médiích*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2005, s. 216–217.

⁷⁷ Vojtek, Juraj. *Dějiny světového novinářství*. Díl 3. *Dějiny amerického novinářství*. Luboš Šefčák, Juraj Vojtek. Vyd. 1. Bratislava: Univerzita Komenského, 1997, s. 59–60.

⁷⁸ Vojtek, Juraj. *Dějiny světového novinářství*. Díl 3. *Dějiny amerického novinářství*. Luboš Šefčák, Juraj Vojtek. Vyd. 1. Bratislava: Univerzita Komenského, 1997, s. 80–82.

⁷⁹ Emery, Edwin. *The Press and America: an interpretive history of the mass media*. 7th ed. New Jersey: Prentice-Hall, 1992, s. 235.

služeb. V roce 1901 došlo k podpisu dohody mezi Ochsem a londýnskými *The Times* o vzájemné výměně novinářských informací. Tato dohoda byla velmi významná, protože mu umožnila uveřejňovat ve Spojených státech mnoho dalších zpráv pocházejících z Anglie. Ochs se rozhodl investovat také do nových prostor pro redakci. Nechal postavit za 2,5 miliónu dolarů Věž Timesů (*Times Tower*), která dodnes patří mezi dominanty New Yorku.⁸⁰

Legendární osobností *Timesů* se stal Carr V. Van Anda. I když se nejprve věnoval studiu matematiky a fyziky na Univerzitě v Ohiu, vždy měl blízký vztah k novinám. Jeho láska k novinám převážila a po ukončení studia v osmnácti letech se začal plně věnovat žurnalistické práci. Po působení v *Baltimore Sun* začal od roku 1888 pracovat jako noční redaktor v *New York Sun*. V roce 1904 nastoupil na místo vedoucího redaktora do *Timesů*, kde setrval dvacet let v pilné práci. Do redakce přicházel ve 13 hodin a odcházel domů v 18 hodin na večeři a krátký odpočinek, aby se pak vrátil ve 22 hodin a pak zůstával do páté hodiny ranní, kdy odcházel většinou jako poslední. Anda měl velký smysl pro vyhledávání důležitých událostí a jejich zpracování, které plnily přední stránky novin. Když 5. dubna roku 1912 narazil Titanik na ledovec, dostala se tato zpráva do redakce *Timesů* v pondělí v 1 hodinu 20 minut. Pro veřejnost byl Titanik nepotopitelný, Anda však okamžitě zavolal své korespondenty v Halifaxu a Montrealu a také se spojil s mateřskou společností lodě White Star Line, aby zjistil další podrobnosti. Před půl čtvrtou ráno měla redakce připraven článek včetně seznamu cestujících, obsahující jména známých osobností, a obrázek Titaniku byl připraven na první stranu. V pondělí ráno vyšly *Timesy* s příběhem o potopení Titaniku popsaném v několika sloupcích, zatímco ostatní noviny měly jen neúplné informace. Další dny zpráva o potopení Titaniku plně poutala pozornost veřejnosti, protože do New Yorku měla dorazit loď *Carpathia* se zbytkem přeživších pasažérů. Anda byl velmi pohotový, pronajal celé patro v hotelu kousek od mola, kde měla kotvit *Carpathia*. V hotelu nechal instalovat čtyři telefonní linky spojené přímo s redakcí *Timesů*, aby mohli reportéři hned z místa předávat aktuální informace od pasažérů. Další číslo *Timesů* vyšlo již po třech hodinách od návratu *Carpathie*, kde na svých 15 stranách ze 24 přineslo nevídaný příběh o katastrofě Titaniku. Toto výborně zpracované vydání *Timesů* se právem zapsalo do dějin žurnalistiky.⁸¹

⁸⁰ Vojtek, Juraj. Dejiny svetového novinárstva. Díl 3. Dejiny amerického novinárstva. Luboš Šefčák, Juraj Vojtek. Vyd. 1. Bratislava: Univerzita Komenského, 1997, s. 83.

⁸¹ Emery, Edwin. *The Press and America: an interpretive history of the mass media*. 7th ed. New Jersey: Prentice-Hall, 1992, s. 237–238.

The New York Times si vysloužily uznání také v dobách první světové války, tehdy začaly publikovat významné politické texty, celé projevy státníků, což bylo v rozporu se zavedenými zvyklostmi tisku. Avšak právě za podobné publikace získaly *The New York Times* v roce 1918 Pulitzerovu cenu.⁸²

2.2.2 Hearst v New Yorku

V roce 1895 byl New York městem, které mělo desetkrát více obyvatel než San Francisco. Město protínaly elektrické linky, projížděla vozidla a jízdní kola, která začínala působit dopravní problémy. Architektura a interiéry byly velmi zdobené, dámy oblékaly ohromné klobouky a předlouhé sukně, pánové nosili tvrdé límce a pěstěné kníry.⁸³ V témže roce kupuje W. R. Hearst list *The Morning Journal* a začíná svoji expanzi do New Yorku. I když měl Hearst potřebné peníze ze zisku *Examineru*, potřeboval mnohem větší kapitál pro svůj odvážný podnik. Přesvědčil proto svoji matku, aby prodala rodinné podíly v těžebním dole Anakonda za 7,5 miliónu dolarů. *The Morning Journal* založil Albert Pulitzer v roce 1882, mladší bratr Josepha Pulitzerova. List byl úspěšným deníkem prodávaným za 1 cent. Jeho cena byla v roce 1894 zvýšena na dva centy a náklad šel prudce dolů. List poté koupil za 1 milión dolarů John R. McLean, vydavatel *Cincinnati Enquireru*. Bohužel McLean nebyl připraven vstoupit na velmi soutěživý newyorský trh. Na scénu tak vstupuje mladý ambiciózní Hearst, který kupuje *The Morning Journal* od poraženého McLeana za 180 tisíc dolarů.⁸⁴ List přejmenoval na *New York Journal*, vydával také nedělní vydání *New York Sunday Journal* a od roku 1896 i večerní vydání.⁸⁵ Hned ze začátku začal Hearst hledat silný redakční tým pro *Journal*. Z *Examineru* si povolal na pomoc Artura McEwena, Winifred Black a Homera Davenporta. Hearst neváhal odlákat schopné zaměstnance samotného Pulitzerova. Podařilo se mu přivést do svého týmu editora Morrilla Goddarda a další pisatele i kreslíře působící do té doby v *New York World*. Významnou osobností, kterou se mu také

⁸² Vojtek, Juraj. *Dejiny svetového novinárstva. Díl 3. Dejiny amerického novinárstva*. Luboš Šefčák, Juraj Vojtek. Vyd. 1. Bratislava: Univerzita Komenského, 1997, s. 86.

⁸³ Swanberg, W. A. *Citizen Hearst*. 1st ed. New York: Charles Scribner's Sons, 1961, s. 93

⁸⁴ Emery, Edwin. *The Press and America: an interpretive history of the mass media*. 7th ed. New Jersey: Prentice-Hall, 1992, s. 194–195.

⁸⁵ Prokop, Dieter. *Boj o média: dějiny nového kritického myšlení o médiích*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2005, s. 218.

podářilo získat pro *Journal*, byl již zmiňovaný R. F. Outcault.⁸⁶ Od této chvíle se začal „Žlutý kluk“ objevovat nejen v Pulitzerově *Sunday World*, ale také v Hearstem vlastněných *Sunday Journal*. Pulitzer si najal nového kreslíře George B. Lukse a mohl tak pokračovat ve vydávání komiksu.⁸⁷

W. R. Hearst se pustil do velké přeměny svého nového listu. Nejprve snížil cenu na 1 cent a rozšířil počet stran na 16, čímž zapříčinil velkou finanční ztrátu novin. Hearst se nechal z velké části inspirovat Pulitzerovým listem, napodobil jeho formát, svoji pozornost zaměřil na zločin a skandály.⁸⁸ Hearst svým nenadálým vpádem do New Yorku a svými nekalými praktikami vyprovokoval Pulitzerera k akci. Vleklý spor mezi Hearstem a Pulitzerem mohl začít. Pulitzer snížil cenu *New York World* také na 1 cent, což mělo velký dopad na zisk novin. Naneštěstí efekt byl téměř nulový, naopak Hearst byl vyprovokován k ještě větší aktivitě. Po prvním roce ve vlastnictví Hearsta se *Journal* přiblížil nákladu 400 tisíc výtisků. William R. Hearst se zaměřil také na technické vybavení redakce a objednal Hoeovu speciální barevnou tiskárnu. V *Sunday Journal* začala poté vycházet na osmi barevných stranách komiksová část pod názvem *American Humorist*.⁸⁹ Výrazné titulky doplněné velkými, bizardními ilustracemi dodávaly *Journalu* ojedinělý vzhled.⁹⁰

Doposud reportéři psali převážně o zločinech, o kterých byli oficiálně informováni policií. Hearst však ustanovil ve svých novinách nový systém odměn za vyřešení vražd, zřídil speciální skupiny reportérů, kteří se sami snažili vyšetřovat a přicházet s čerstvými informacemi pro čtenáře. Pro tento akční přístup k žurnalistice vynalezl slogan: „*Jiní jen hovoří – Journal jedná!*“⁹¹ Velmi aktivní reportérkou byla Winifred Black, která používala pseudonym „Annie Laure“. Známou se stala již v době, kdy psala pro *San Francisco Chronicle*, svým článkem o poměrech v městské nemocnici. V tehdejších dobách neexistovaly sanitní vozy, když předstírala na ulici mdloby, do nemocnice ji vlekli omdlelou vězeňským vozem. V nemocnici se jí také nedostalo patričního ošetření, ale údajně jí byl naordinován

⁸⁶ Bleyer, Willard Grosvenor. *Main Currents in the History of American Journalism*. 1st ed. Boston, New York (etc.): Houghton Mifflin Company, 1927, s. 356.

⁸⁷ Prokop, Dieter. *Boj o média: dějiny nového kritického myšlení o médiích*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2005, s. 218.

⁸⁸ Swanberg, W. A. *Citizen Hearst*. 1st ed. New York: Charles Scribner's Sons, 1961, s. 95.

⁸⁹ Bleyer, Willard Grosvenor. *Main Currents in the History of American Journalism*. 1st ed. Boston, New York (etc.): Houghton Mifflin Company, 1927, s. 356–357.

⁹⁰ Bleyer, Willard Grosvenor. *Main Currents in the History of American Journalism*. 1st ed. Boston, New York (etc.): Houghton Mifflin Company, 1927, s. 357.

⁹¹ Prokop, Dieter. *Boj o média: dějiny nového kritického myšlení o médiích*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2005, s. 219

prostředek na zvracení. Výsledkem celé akce byla její zpráva o zoufalých poměrech v městské nemocnici, která napomohla ke zřízení sanitních vozů. Pro *Journal* psala velmi emotivní zprávy o procesech s vrahy, o ženách bojujících v Anglii za rovnoprávnost a o soudních případech mládeže.⁹²

Večerní vydání *Evening Journal* vydávané od roku 1896 za jeden cent se stalo další konkurencí pro Pulitzera a jeho *Evening World*. Hearst se snažil o viditelné odlišení od ranního *Journalu*, a proto večerní vydání přinášelo svým čtenářům mnohem více překvapujících informací. Ve večerním *Journalu* se publikovaly humorné zprávy, romantické příběhy, články o záhadách a další různé příběhy z každodenního života. Pro *Evening Journal* psali např. Rudolph Block⁹³, Artur McEwen, Paul West.⁹⁴

Výrazných změn doznaly v Hearstově *Journalu* také úvodníky. Nejprve byly tištěny obdobně jako v ostatních novinách, ale po roce došlo ke změně. Úvodník původně rozdělený do třech sloupců se začal tisknout ve dvou sloupcích. Stránka s úvodníkem se zatím objevovala uprostřed novin dle vzoru anglického a amerického tisku. Teprve v roce 1900 se úvodník začal publikovat na poslední stránce novin.⁹⁵

Sunday Journal se rychle vyvíjel a roztákal, na jaře roku 1897 měl již osmdesát stran. Jeho součástí byl *American Magazine* (36 stran), další přílohou byl *American Woman's Home Journal* (24 stran) a *American Humorist* (8 barevných stran). Velikonoční vydání *Sunday Journal* přineslo svým příznivcům čtení na 116 stranách a speciální vánoční vydání bylo vytištěno na 112 stranách. *Journal* dokázal velmi rychle reagovat a využít každou významnou událost ve svůj prospěch. V roce 1897, když vypukla „zlatá horečka“ na Klondiku, vyslal *Journal* spolu s *Examinerem* dvě expedice zmapovat situaci. Výtisk *Sunday Journal* z 22. srpna byl pak plný zpráv, článků a mnoha obrázků z Klondiku.⁹⁶

⁹² Prokop, Dieter. *Boj o média: dějiny nového kritického myšlení o médiích*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2005, s. 219

⁹³ Rudolph Block publikoval pod pseudonymem Bruno Lessing, psal krátké příběhy ze života lidí v židovské komunitě, nejprve působil pro *New York Sun* a pro *New York World*.

⁹⁴ Bleyer, Willard Grosvenor. *Main Currents in the History of American Journalism*. 1st ed. Boston, New York (etc.): Houghton Mifflin Company, 1927, s. 359

⁹⁵ Bleyer, Willard Grosvenor. *Main Currents in the History of American Journalism*. 1st ed. Boston, New York (etc.): Houghton Mifflin Company, 1927, s. 359–360.

⁹⁶ Bleyer, Willard Grosvenor. *Main Currents in the History of American Journalism*. 1st ed. Boston, New York (etc.): Houghton Mifflin Company, 1927, s. 369–371.

2.2.3 Hearst ve „válce“

Války a politické boje měly značný vliv na náklad tisku. *Journal* pod vedením Hearsta se velmi aktivně zapojoval do politických kampaní. V roce 1896 podporoval *Journal* v prezidentských volbách Williama J. Bryana, který se zasazoval o kontrolu velkokapitálu a sociální spravedlnost. Na druhé straně Pulitzer podporoval kandidáta republikánů Williama McKinleye, který se nakonec v roce 1897 stal prezidentem. Zvýšená pozornost čtenářů a zájem o politické dění přispěly ke značnému zvýšení nákladu. Denní náklad *New York Journal* v roce 1895 činil 380 tisíc výtisků a v listopadu 1896 v den voleb to bylo již 1,5 miliónů výtisků. Pulitzerův *New York World* se pohyboval v tomto období svým nákladem na stejné úrovni.⁹⁷

Velkou úlohu sehrál *Journal* ve válce USA proti Španělsku. Kuba patřila do konce 19. století pod španělskou nadvládu, což vytvářelo napětí mezi USA a Španělskem. Když se měl Kongres Spojených států sejít v prosinci 1896, začaly se objevovat v *Journalu* články podporující válku USA proti Španělsku. V roce 1897 *Journal* ještě více přitvrdil a publikoval články o krutostech Španělů na Kubě, které psal Richard Harding Davis.⁹⁸ W. R. Hearst poslal na Kubu svého kreslíře Frederika Remingtona, aby zachytil tamní nepokoje a informoval o nich. Traduje se, že mezi ním a Hearstem proběhla následující výměna telegramů: „*Není o čem informovat. Všude je klid. Žádná válka nebude. Rád bych se vrátil.*“⁹⁹ Hearst mu odpověděl: „*Prosím zůstaňte. Dodávejte obrazový materiál a já dodám válku.*“¹⁰⁰ Zájem Hearsta na vypuknutí války nebyl malý, věděl, že válečná vřava bude událostí čísla jedna poutající pozornost většiny čtenářů. *New York Journal* nyní velmi křížil cestu Pulitzerovi a jeho listu *New York World*. Soupeření v honbě za senzace podnícené nadcházející válkou si vysloužilo název „revolverová žurnalistika“, v níž Hearst bezesporu dominoval.¹⁰¹

Výbuch americké válečné lodi *Maine* 15. února 1898 v kubánském přístavu byl jasným signálem pro vyhlášení války. *New York Journal* svými tučnými titulky povzbuzoval k válce

⁹⁷ Prokop, Dieter. *Boj o média: dějiny nového kritického myšlení o médiích*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2005, s. 218.

⁹⁸ Bleyer, Willard Grosvenor. *Main Currents in the History of American Journalism*. 1st ed. Boston, New York (etc.): Houghton Mifflin Company, 1927, s. 372.

⁹⁹ Farkas, Viktor. *Lži za války a v míru*. Vyd. 1. Praha: Mladá fronta, 2006, s. 161.

¹⁰⁰ Farkas, Viktor. *Lži za války a v míru*. Vyd. 1. Praha: Mladá fronta, 2006, s. 161.

¹⁰¹ Tindall, George Brown. *Dějiny Spojených států amerických*. George B. Tindall, David E. Shi. Vyd. 4. Praha: Lidové noviny, 2000, s. 457.

proti Španělsku a jeho náklad po třech dnech dosáhl milión výtisků. Pulitzerův *New York World* nezůstal pozadu a jeho denní náklad překračoval celé dva měsíce před válkou také milión výtisků.¹⁰² Výbuch Maine přiměl *Journal* k ještě větším akcím. V novinách byly otištěny následující výzvy: „*The Journal vyplatí 50 tisíc dolarů za exkluzivní informaci, jež usvědčí osobu nebo osoby, které potopily Maine.*“... „*Kdo zničil Maine? – odměna 50 tisíc dolarů.*“¹⁰³ Tlak veřejnosti vystupňovaný štvavou kampaní Hearsta proti Španělsku přiměl prezidenta Williama McKinleye k vyhlášení války proti Španělsku, i když Španělé byli ochotní kapitulovat bez bojů. Kvůli ohromné přesile Američanů byla bitva předem vyhraná a Španělsko tak přišlo v roce 1898 o Portoriko, Guam, Filipíny a Kuba získala svoji nezávislost. Právě z této doby pochází nechvalně známá základna Guantánamo na Kubě, která je stále v majetku USA.¹⁰⁴ *New York Journal* reagoval na události kolem vyhlášení války po svém. Po vítězství admirála Deweye v zálivu Manila oznamovaly tučné titulky: „*Manila je naše!*“¹⁰⁵ Výrazný skok zaznamenala také výše nákladu. Když bylo oznámeno Deweyovo vítězství dne 2. května 1898, tak výše nákladu *Journalu* přesáhla 1,6 miliónu. Náklad se během války pohyboval stále kolem 1,5 miliónu a před koncem roku se udržoval ve výši 1,25 miliónu. Takové zvýšení nákladu si vyžádalo i dokoupení dalších tiskáren, které dokázaly tisknout 912 tisíc výtisků zhruba osmistránkových novin za hodinu, přičemž všechny tyto stránky mohly být až ve čtyřech barvách.¹⁰⁶

William Hearst se osobně vypravil do místa dění španělsko-americké války doprovázený skupinou svých reportérů. V jeho novinách pak vycházely jím podepsané články s vlastními postřehy z válečného pole. V *New York Journalu* a *Examineru* byl dne 4. července 1898 otištěn článek, z kterého je následující úryvek: „*Byl jsem u dělostřeleckých pozic celý den, abych viděl, co dokáže naše zbraně. Není zde žádných pochyb o schopnostech a odvaze amerických střelců. Jejich práce se tak blíží k dokonalosti, jak to jen u střelců může být, ale nemůžeme mluvit o skutečném dělostřelectvu. Válečná správa poskytla nezbytné těžké zbraně, ale ty zůstaly v pozadí kvůli obtížím s přemístěním z pobřeží.*“¹⁰⁷

¹⁰² Prokop, Dieter. *Boj o média: dějiny nového kritického myšlení o médiích*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2005, s. 219.

¹⁰³ Bleyer, Willard Grosvenor. *Main Currents in the History of American Journalism*. 1st ed. Boston, New York (etc.): Houghton Mifflin Company, 1927, s. 373.

¹⁰⁴ Farkas, Viktor. *Lži za války a v míru*. Vyd. 1. Praha: Mladá fronta, 2006, s. 162.

¹⁰⁵ Bleyer, Willard Grosvenor. *Main Currents in the History of American Journalism*. 1st ed. Boston, New York (etc.): Houghton Mifflin Company, 1927, s. 378.

¹⁰⁶ Bleyer, Willard Grosvenor. *Main Currents in the History of American Journalism*. 1st ed. Boston, New York (etc.): Houghton Mifflin Company, 1927, s. 378.

¹⁰⁷ Hearst, William Randolph. *William Randolph Hearst, A Portrait in His Own Words*. Edited by Edmond D. Coblentz. 1st ed. New York: Simon and Schuster, 1952, s. 54–55.

New York Journal se v roce 1900 při prezidentské kampani opět velmi tvrdě zapojil do politických bojů. Výrazně podporoval demokratického kandidáta Bryana a psal velmi ostře proti republikánskému kandidátovi, kterým byl prezident McKinley. *Journal* dokonce otiskoval karikatury kreslíře Homera Davenporta, jež velmi napadaly a ostouzely prezidenta. *Journal* však ve svých útocích na jeho osobu neustal ani po jeho opětovném zvolení. Nakonec zašel ještě dál, když ve svém vydání z 10. dubna 1901 ospravedlňoval případné zabití prezidenta, pokud by to bylo jediné možné řešení jak se ho zbavit. Na hlavu Hearsta a jeho novin se snesla drtivá vlna kritiky, když byl 6. září 1901 prezident McKinley skutečně zavražděn anarchistou jménem Buffalo.¹⁰⁸ Novým prezidentem se stal Theodore Roosevelt. Ten ve své první zprávě Kongresu v prosinci 1901 velmi ostře kritizoval tisk, který měl také svůj podíl na smrti předešlého prezidenta. Nikdo nepochyboval, že jeho slova byla adresována zejména W. R. Hearstovi přezdívaného „Yellow Kid“. Hearst se touto lapálií nedal odradit, vždy se prezentoval jako vlastenec, a proto přejmenoval *New York Journal* na *American* a dál pokračoval ve stylu své akční žurnalistiky.¹⁰⁹

2.3 Budování mediálního impéria

William Randolph Hearst začal postupně i přes některé své neúspěchy a vlnu kritiky budovat své mediální impérium, jeho noviny i nadále rozdmychávaly sporné otázky politického a veřejného života. V letech 1893 až 1903 moc jeho novin ještě více zesílila a měla jistý vliv i na politické rozhodování Kongresu, protože za tiskem stály davy rozvášněných čtenářů. Potom, co stál při politických kampaních v letech 1896 a 1900 za neúspěšným demokratickým kandidátem Bryanem, se rozhodl sám vstoupit do politiky. William Hearst kandidoval jako demokrat a zvítězil v roce 1902 a 1904 ve volbách do Kongresu, kde reprezentoval Eleventh Manhattan District v New York City. V roce 1905 se pokusil získat úřad starosty New York City a v roce 1906 byl nominován za demokrata na místo guvernéra státu New York. Tyto snahy i přes rozsáhlé politické kampaně vyzněly naprázdno. Hearst nesouhlasil s republikány, byl také velmi zklamán demokraty, kteří mu neposkytli dostatečnou podporu v politickém boji. Z tohoto důvodu založil novou reformní

¹⁰⁸ Bleyer, Willard Grosvenor. *Main Currents in the History of American Journalism*. 1st ed. Boston, New York (etc.): Houghton Mifflin Company, 1927, s. 380–381.

¹⁰⁹ Swanberg, W. A. *Citizen Hearst*. 1st ed. New York: Charles Scribner's Sons, 1961, s. 231–232.

politickou stranu The Independence Party. V roce 1909 se opět pokusil kandidovat na místo starosty New Yorku, které by mu zajistilo výhodnou pozici uchazeče o prezidentský úřad v roce 1912. Bohužel ani tento pokus nevyšel, novým starostou New Yorku se stal soudce William J. Gaynor. Po této politické kampani byly vztahy Hearsta a Gaynora značně nepřátelské, až později se stal Hearstovým spojencem.¹¹⁰

Počátkem 20. století, kdy jeho kroky vedly do politiky, se i v jeho osobním životě událo mnoho změn. William Hearst se rozhodl oženit, jeho vyvolenou se stala Millicent Willson, které bylo 21 let. Svůj úmysl oženit se s touto dívkou jel nejprve sdělit své babičce Drusille Apperson. Správně předpokládal, že svou matku tímto záměrem nepotěší, protože Phoebe Hearst se velmi upínala k svému synovi.¹¹¹ Svatba proběhla 28. dubna 1903 v kapli Grace Church v den před jeho čtyřicátými narozeninami. Phoebe Hearst se neúčastnila s omluvou, že je nemocná. Hearst odmítl účast svých reportérů z *Journalu* a *Americanu* při obřadě v kostele a nechal je čekat venku. Netoužil zveřejňovat svůj soukromý život, proto nasedli novomanželé do kočáru tak rychle, že reportéři neměli šanci udělat ani jeden dobrý snímek.¹¹² Z manželství vzešlo pět synů, na které byl W. R. Hearst velmi pyšný. Nejstarší George se narodil v roce 1904, William Randolph jr. v roce 1908, John Randolph v roce 1909 a dvojčata Randolph Apperson a David Whitmire v roce 1915.¹¹³ Phoebe Hearst se s rodinou svého syna nevidala příliš často, jak je znát z dopisu Hearsta své matce: „*Je tady přece dítě. Chci, aby poznalo svou babičku. Zná jen fotku a líbá ji a to nemůže být dostačující olizovat lak z fotografie. Myslím, že by dal přednost skutečné babičce a myslím, že by jsi měla upřednostňovat skutečné dítě.*“¹¹⁴

Hearstův soukromý život byl plný překvapení. V roce 1915 vstoupila do jeho života Marion Davies. Pohledná mladá herečka upoutala jeho pozornost do té míry, že mediální magnát zcela propadl jejímu kouzlu. I když měl v té době již tři syny a jeho těhotná manželka měla brzy porodit dvojčata, vytrvale posílal Marion Davies různé dárky a pokoušel se ji získat. Vztah mezi Hearstem a jeho ženou Millicent nebyl v té době úplně ideální. Millicent Hearst byla velmi zaměstnaná rozrůstající se rodinou a Hearst byl podobně jako jeho otec velmi

¹¹⁰ Procter, Ben. William Randolph Hearst: final edition, 1911–1951. 1st ed. Oxford: Oxford University Press, Inc., 2007, s. 6–8

¹¹¹ Swanberg, W. A. Citizen Hearst. 1st ed. New York: Charles Scribner's Sons, 1961, s. 244.

¹¹² Swanberg, W. A. Citizen Hearst. 1st ed. New York: Charles Scribner's Sons, 1961, s. 245.

¹¹³ Hearst, William Randolph. William Randolph Hearst, A Portrait in His Own Words. Edited by Edmond D. Coblentz. 1st ed. New York: Simon and Schuster, 1952, s. 68.

¹¹⁴ Hearst, William Randolph. William Randolph Hearst, A Portrait in His Own Words. Edited by Edmond D. Coblentz. 1st ed. New York: Simon and Schuster, 1952, s. 68–69.

pracovně vytížen, což mělo za následek ochladnutí vztahů mezi ním a jeho ženou. Navíc Millicent Hearst si velmi zakládala na tom, aby se William Hearst pravidelně účastnil formálních a charitativních společenských akcí, což Hearst neměl příliš v oblibě. Shoda okolností tomu chtěla, že William Hearst nakonec získal Marion Davies, novou životní partnerku, která ho šťastně provázela do konce jeho života.¹¹⁵ Hearst byl velmi fascinován rychle se vyvíjejícím filmem. Správně tušil, že film bude oslovovat velké množství lidí, a proto založil v roce 1918 *Cosmopolitan Productions*. Hvězdou této filmové společnosti se plánovaně stala Marion Davies s platem 500 dolarů týdně. Hearst vynakládal značné úsilí a finanční prostředky na propagaci své vyvolené.¹¹⁶

Bolestnou ránu utřžil William Hearst 13. dubna 1919, kdy mu zemřela ve věku 76 let jeho milovaná matka Phoebe Hearst. O Vánocích roku 1918 při návštěvě svého syna v New Yorku se nakazila rychle se šířící chřipkou, která velmi podlomila její zdraví. Byla velmi oblíbenou ženou, protože finančně podporovala mnoho projektů zaměřených hlavně na vzdělávání a péči o děti. William Hearst zdědil ohromný majetek, ale osobní ztráta milované osoby byla nenahraditelná.¹¹⁷

2.3.1 Žurnalistika začátku 20. století a její „muckrackers“

„Muckrackers“, tzv. hnojaři, představovali opozici k „žluté žurnalistice“. Svůj název dostali od prezidenta T. Roosevelta, který je v roce 1906 kritizoval a jako první použil takové označení. Toto hnutí zasahovalo do publicistiky, proto se všechny příspěvky otiskovaly v časopise, nikoli v novinách. Výraz „muckracker“ měl původně negativní charakter, až časem došlo ke změně, protože členové hnutí zveřejňovali problémy amerického kapitalismu a napomáhali tak k přijetí nových opatření a zákonů.¹¹⁸

¹¹⁵ Procter, Ben. William Randolph Hearst: final edition, 1911–1951. 1st ed. Oxford: Oxford University Press, Inc., 2007, s. 57–59.

¹¹⁶ Procter, Ben. William Randolph Hearst: final edition, 1911–1951. 1st ed. Oxford: Oxford University Press, Inc., 2007, s. 82.

¹¹⁷ Procter, Ben. William Randolph Hearst: final edition, 1911–1951. 1st ed. Oxford: Oxford University Press, Inc., 2007, s. 75–76.

¹¹⁸ Vojtek, Juraj. Dejiny svetového novinárstva. Díl 3. Dejiny amerického novinárstva. Luboš Šefčák, Juraj Vojtek. Vyd. 1. Bratislava: Univerzita Komenského, 1997, s. 91.

Hnutí „muckrackers“ vzniklo a rozšířilo se po celých Spojených státech amerických v letech 1902–1906. Další vývojové období pokračovalo v letech 1906–1917, za vrchol se považuje rok 1911. Konec hnutí nastal vstupem USA do první světové války. V roce 1902 byla otištěna v *McClure's Magazine* první část článku *Dějiny Standard Oil Company* od Idy M. Tarbell. Tento článek se stal symbolem pro zahájení hnutí. Veřejnost však začátek hnutí začala vnímat až v lednu 1903, kdy ve třetím čísle *McClure's Magazine* vyšly tři texty popisující zkorumpovanost americké společnosti. Jedním z textů bylo třetí pokračování *Dějin Standard Oil Company*, dalším textem byla studie Lincolna Steffense *Hanba Minneapolisu* a nakonec *Právo na práci* od Raye Stannarda Bakera. Ohlas veřejnosti na tyto práce byl ohromný, náklad časopisu začal růst a v roce 1907 se přiblížil k hodnotě 500 tisíc. Zvrat nastal v roce 1906, kdy z časopisu odešel zástupce šéfredaktora John S. Phillips a s ním řada dalších představitelů hnutí – Ida Tarbell, Steffens, Baker a další. Dohromady spolu koupili časopis *American Magazine*, který postupně začal nahrazovat *McClure's Magazine*. Podobné texty začaly vycházet i v dalších časopisech jako byl *Everybody's Magazine* nebo *Collier's Magazine*, známý kvůli publikování seriálu *Velký americký podvod* o obchodě s léky z let 1905–1906.¹¹⁹

Významným časopisem, který se také přidal k hnutí v roce 1905, byl *Cosmopolitan*. Tento časopis získal za 400 tisíc dolarů William R. Hearst, který zaměřil orientaci časopisu zejména na senzace a kritiku společnosti. Za vrcholné dílo hnutí „muckrackers“ je považován seriál autora Davida Grahama Phillipse vycházející v *Cosmopolitanu* pod názvem *Zrada Senátu*, který odhalil provázanost vysoké politiky s velkým obchodem. Uveřejnění těchto textů vyvolalo velkou odezvu z řad čtenářů. Dokonce si vynutilo i vyjádření samotného prezidenta Theodora Roosevelta, právě zde padlo již zmiňované označení „muckrackers“. Významným dílem se stal soubor *Kdo vlastní Ameriku*, kde autoři popisovali cestu předních amerických milionářů k bohatství. Pod tento soubor se podepisovali Alfred Henry Lewis, Artur Brisbane a Emerson Hough. Odklon od dosavadního zaměření nastal v roce 1912, kdy se *Cosmopolitan* začal přiklánět více k umělecké literatuře. Důvodem byl publikovaný román na pokračování *Zvykové právo*, jehož autorem byl Robert W. Chambersa.¹²⁰

¹¹⁹ Vojtek, Juraj. *Dejiny svetového novinárstva*. Díl 3. *Dejiny amerického novinárstva*. Luboš Šefčák, Juraj Vojtek. Vyd. 1. Bratislava: Univerzita Komenského, 1997, s. 93–96.

¹²⁰ Vojtek, Juraj. *Dejiny svetového novinárstva*. Díl 3. *Dejiny amerického novinárstva*. Luboš Šefčák, Juraj Vojtek. Vyd. 1. Bratislava: Univerzita Komenského, 1997, s. 95.

„Muckrackers“ měli vliv i na beletrii. Nezapomenutelným představitelem tohoto směru v umělecké literatuře byl Upton Sinclair. Jeho nejznámějším dílem je *Džungle* z roku 1906, pojednávající o hrozných praktikách v masném průmyslu. Odezva na sebe nenechala dlouho čekat a ještě téhož roku přijal Kongres zákon o bezúhonných potravinách a lécích. Hnutí přispělo i ke změnám v žurnalistice, protože některé noviny nechtěly již otiskovat neetickou inzerci. V roce 1912 byl ustanoven zákon o novinové inzerci, který přikazoval označovat slovem „inzerát“ všechny texty uveřejněné za peníze.¹²¹

2.3.2 Hearstův novinový řetězec

Americká žurnalistika prošla na přelomu 19. a 20. století výraznou proměnou. Nejdříve byly noviny především nástrojem politické propagandy, později novinářských osobností a po roce 1900 se do popředí více vkrádala touha podnikatelů po zisku. Velmi se zvýšil náklad novin i jejich rozsah. S růstem počtu stran souvisel i větší objem inzerce.¹²² Charakteristickým rysem 20. století se stalo zejména zakládání novinových řetězců. Prvním americkým vydavatelem, který začal budovat novinový řetězec, byl Edward Wyllisom Scripps. Noviny většinou nekupoval, ale zakládal ve středně velkých průmyslových městech. Do novin najal obchodního ředitele a šéfredaktora, kteří noviny založili. Pokud noviny byly úspěšné, přenechal tvůrcům novin 49 procent akcií a 51 procent zůstalo v jeho majetku.¹²³

William R. Hearst se stal velkým Scrippsovým konkurentem. Své mediální impérium začal budovat začátkem 20. století po vzoru *New York Journalu*. V roce 1900 koupil večerník *Chicago American*, o dva roky později deník *Chicago Examiner*. Následoval rok 1904, kdy založil v Bostonu večerník *American*. V roce 1912 přibyly noviny *Atlanta Georgian* a *Los Angeles Examiner*. Dále koupil v roce 1917 v Bostonu deník *Boston Advertiser*, o rok později pořídil *Chicago Herald*, který spojil s *Examinerem* a začal vycházet pod jménem *Chicago Herald Examiner*. Jeho řetězec se začal postupně rozrůstat, když v roce 1919 převzal večerníky *Wisconsin News* a *Washington Times*. Rok 1920 přinesl koupi novin *Boston*

¹²¹ Vojtek, Juraj. *Dejiny svetového novinárstva*. Díl 3. *Dejiny amerického novinárstva*. Luboš Šefčák, Juraj Vojtek. Vyd. 1. Bratislava: Univerzita Komenského, 1997, s. 96.

¹²² Vojtek, Juraj. *Dejiny svetového novinárstva*. Díl 3. *Dejiny amerického novinárstva*. Luboš Šefčák, Juraj Vojtek. Vyd. 1. Bratislava: Univerzita Komenského, 1997, s. 98.

¹²³ Vojtek, Juraj. *Dejiny svetového novinárstva*. Díl 3. *Dejiny amerického novinárstva*. Luboš Šefčák, Juraj Vojtek. Vyd. 1. Bratislava: Univerzita Komenského, 1997, s. 112–113.

Record, které Hearst spojil s *Boston Advertiser* a v roce 1921 byl k řetězci připojen list *Detroit Times*. Hearstovo mediální impérium začalo velmi rychle růst od roku 1922, kdy koupil dalších sedm novin a o rok později pořídil ještě další tři. Výsledkem jeho snažení bylo v roce 1925 dvacet pět titulů novin v sedmnácti městech.¹²⁴

Rozmach Hearstova impéria vyvolal mnoho otázek, v roce 1924 se Hearst vyjádřil k působení tisku takto: „*Síla tisku je závislá nejen na počtu svých čtenářů, ale na důvěře, kterou do něj vkládají.*“ ... „*Američané jsou samostatně uvažující lidé. Noviny neutvářejí názor veřejnosti, ale když chtějí být úspěšné, musí odrážet názor veřejnosti.*“¹²⁵ Nepříznivého ohlasu veřejného mínění se dočkaly Hearstovy noviny během první světové války. Tehdy byly nuceny čelit velmi tvrdé kritice. Někteří lidé sdíleli názor, že nepíší pravdu, zastrašují místní obyvatele a stojí na straně nepřátelského Německa.¹²⁶

W. R. Hearst se nezaměřil pouze na noviny, do jeho hledáčku se dostaly i časopisy. Prvním časopisem, který pořídil, je již zmiňovaný ilustrovaný měsíčník *Cosmopolitan* z roku 1905. V roce 1911 koupil *World Today*, jehož název přeměnil na *Hearst's International*. Později v roce 1925 byl spojen s *Cosmopolitanem*. Postupně získával další časopisy, v roce 1913 to byl *Harper's Bazaar*, *Good Housekeeping*, *Motor* a *Motor Boating*. Jeho aktivity začaly zasahovat až do Londýna, kde vydával *Nash's Magazine* a anglickou verzi *Good Housekeeping*. Dalším Hearstovým počinem byl vstup do filmového světa. Vlastnil produkční společnosti *International News Reel* a již zmiňovanou *Cosmopolitan Productions*.¹²⁷

Způsob, jakým Hearst rozšiřoval svoje mediální impérium, je typickým příkladem diagonální koncentrace vlastnictví. Gillian Doyle ve své knize *Understanding Media Economics* popsal tři hlavní strategie procesu koncentrace vlastnictví. Diagonální popisuje tímto způsobem: „*Diagonální nebo laterální expanze nastává, když společnosti zasahují do nových obchodních oblastí...*“ „*Vydavatelé novin mohou expandovat diagonálně do televizního vysílání nebo rádiových společností, svoji činnost mohou rozšířit na vydávání časopisů. Nesčetně možností*

¹²⁴ Bleyer, Willard Grosvenor. *Main Currents in the History of American Journalism*. 1st ed. Boston, New York (etc.): Houghton Mifflin Company, 1927, s. 381–382.

¹²⁵ Bleyer, Willard Grosvenor. *Main Currents in the History of American Journalism*. 1st ed. Boston, New York (etc.): Houghton Mifflin Company, 1927, s. 382–383.

¹²⁶ Bleyer, Willard Grosvenor. *Main Currents in the History of American Journalism*. 1st ed. Boston, New York (etc.): Houghton Mifflin Company, 1927, s. 385.

¹²⁷ Bleyer, Willard Grosvenor. *Main Currents in the History of American Journalism*. 1st ed. Boston, New York (etc.): Houghton Mifflin Company, 1927, s. 384.

existuje pro diagonální expanzi napříč médii a souvisejícím průmyslem.“¹²⁸ Vertikální koncentrace vlastnictví zahrnuje pokrytí větší části výroby v rámci jednoho řetězce. Pro horizontální expanzi je charakteristické soustředění více společností, které spojuje stejná činnost.¹²⁹

2.3.3 Zpravodajské agentury

Vzrůstající počet novinových titulů vyžadoval také pravidelný přísun aktuálních informací z důvěryhodných zdrojů. Z tohoto důvodu začaly být postupně zakládány zpravodajské agentury. Začátkem 20. století působily v USA tři hlavní zpravodajské agentury. Nejstarší z nich byla *Associated Press*, která byla založena v květnu 1848 v New Yorku. Za jejím založením stáli vydavatelé předních newyorských novin (*New York Sun*, *New York Herald*, *New York Tribune* a později i *The New York Times*). *Associated Press* vévodila novinovému trhu až do roku 1907, kdy E. W. Scripps založil *United Press Association*. V roce 1909 založil W. R. Hearst *International News Service*. Nejvíce odběratelů až 500 měla *United Press*, 400 měla *International News Service* a *Associated Press* měla okolo 100 novin.¹³⁰

Prvním ředitelem *International News Service* byl Richard A. Farrelly, ale duší podniku byl Barry Faris, hlavní redaktor. Soustředil se hlavně na větší zpravodajská centra, a proto zřídil méně kanceláří než ostatní agentury. Za své spolupracovníky si vybral talentované pisatele, jakým byl např. H. R. Knickerbocker, držitel Pulitzerovy ceny. Zahraničním korespondentem byl také Floyd Gibbons¹³¹, který dlouhou dobu působil pro *International News Service*.¹³²

United Press a *International News Service* byly obchodními společnostmi, které neměly zájem spolupracovat. Prodávaly svůj zpravodajský servis zákazníkům na základě obchodní smlouvy. Připravené zprávy mohly prodávat doma i v zahraničí všem, kteří neměli zájem si je

¹²⁸ Doyle, Gillian. *Understanding Media Economics*. 1st ed. London, Thousand Oaks, New Delhi: SAGE Publications Ltd., 2002, s. 23.

¹²⁹ Doyle, Gillian. *Understanding Media Economics*. 1st ed. London, Thousand Oaks, New Delhi: SAGE Publications Ltd., 2002, s. 22–23.

¹³⁰ Vojtek, Juraj. *Dejiny svetového novinárstva*. Díl 3. *Dejiny amerického novinárstva*. Luboš Šefčák, Juraj Vojtek. Vyd. 1. Bratislava: Univerzita Komenského, 1997, s. 51–52.

¹³¹ Floyd Gibbons (1887–1939) – byl válečným korespondentem za 1. světové války pro *Chicago Tribune*.

¹³² Emery, Edwin. *The Press and America: an interpretive history of the mass media*. 7th ed. New Jersey: Prentice-Hall, 1992, s. 247–248.

opatřovat pomocí vlastních prostředků.¹³³ Později v roce 1958 se agentury *United Press* a *International News Service* spojily a vytvořily *United Press International*.¹³⁴

2.3.4 Kulturní vývoj v 1. polovině 20. století

Začátek 20. století přináší velký rozkvět v oblasti kultury. Do popředí zájmu se dostává film, začínají vznikat kina. První filmy trvají přibližně 30 sekund a začínají se točit již před koncem 19. století. Kolem roku 1900 byla délka filmu přibližně deset minut, přičemž film zabral jednu filmovou cívku. Filmy se zatím natáčely jako příběhy vcelku s herci hrajícími před kulisami. Velmi populární se staly westerny prozatím v délce jedné nebo dvou cívek. V roce 1907 byla založena v Chicagu společnost *Essanay*, která začala natáčet první westerny s ústřední postavou kovboje jménem Broncho-Billy. Významnou roli při rozvoji filmového průmyslu sehrál Edison. Od roku 1897 vlastnil patent na filmovou kameru a perforaci filmu. Stál u zrodu společnosti *Motion Picture Patents Company* známé jako *Edisonův Trust*, která zahrnovala přední americké filmové společnosti. Od roku 1908 museli producenti vlastnit od trustu licenci, aby mohli získávat filmový materiál. Na druhé straně se začala formovat skupina nezávislých producentů, kteří nepřistoupili na podmínky trustu a filmové přístroje získávali z Francie. Z důvodu pronásledování ze strany *Edisonova trustu* se přemístili do Hollywoodu u Los Angeles, aby v krajním případě mohli rychle odejít do blízkého Mexika. Právě zde vznikl westernový snímek *The Squaw Man* z roku 1913 trvajícím na svou dobu neuvěřitelných 60 minut (6 cívek), který vtiskl Hollywoodu nálepku filmového města.¹³⁵

V začátcích amerického filmu si získaly své publikum zejména slavné grotesky. Významným filmovým režisérem grotesek byl Mack Sennett, který vlastnil filmovou společnost *Keystone Company* a byl i producentem svých filmů. V roce 1914 objevil Sennett Charlieho Chaplina. Za necelý rok strávený u Sennetta hrál Chaplin v 35 krátkých filmech a získal si velkou popularitu. Pak přišla velmi lákavá nabídka od *Essanaye*, jež přinesla Chaplinovi více peněz i širší umělecké uplatnění. Němé grotesky, jak o nich dnes mluvíme, nebyly v podstatě nikdy

¹³³ Emery, Edwin. *The Press and America: an interpretive history of the mass media*. 7th ed. New Jersey: Prentice-Hall, 1992, s. 245.

¹³⁴ Emery, Edwin. *The Press and America: an interpretive history of the mass media*. 7th ed. New Jersey: Prentice-Hall, 1992, s. 243.

¹³⁵ Prokop, Dieter. *Boj o média: dějiny nového kritického myšlení o médiích*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2005, s. 223–228.

bez zvukového doprovodu. Většinou seděl u klavíru hudebník doprovázející děj filmu svou hudbou, někdy vytvářel i různé zvuky korespondující s tím, co se dělo na plátně. Úspěch začaly slavít i první filmové série. Svůj původ měly v tištěných románech na pokračování publikovaných v novinách a časopisech. Důvodem jejich zfilmování bylo zvýšení zájmu čtenářů. William R. Hearst financoval kolem roku 1910 velmi úspěšnou filmovou sérii *The Perils of Pauline*, která vycházela také v jeho novinách.¹³⁶ Zvukový film na sebe již nenechal dlouho čekat, a tak první mluvená věta zazněla přímo z plátna: „*Stop! Stop! Vždyť jste ještě nic neslyšeli!*“¹³⁷ K obecnstvu promluvil bavič Al Jolson, který ztvárnil ve filmu *The Jazz Singer* z roku 1927 hlavní roli. Film byl jen částečně ozvučen, ale přesto znamenal velký průlom ve filmovém světě. Dalším překvapením pro diváky bylo zavedení barevného filmu. Firma Technicolor představila v roce 1932 novou kameru, která byla schopná natáčet tříbarevné filmy za použití zelené, modré a červené barvy. Propracovanějšího barevného ztvárnění se dočkal až film *Sever proti Jihu* z roku 1939, jenž připravil divákům nevšední zážitek. Velmi nepříznivé období pro film nastalo po krachu newyorské burzy v říjnu roku 1929 a přetrvalo až do roku 1934. Světová hospodářská krize si vybrala svou daň a způsobila zánik téměř jedné třetiny amerických kin.¹³⁸

Ve dvacátých letech 20. století začal vysílat veřejný rozhlas a jeho popularita začala prudce stoupat. První rozhlasovou stanicí, jež využívala pro své působení příjem z reklamy, byla *WEAF* založená v roce 1922. Postupně docházelo k budování rozhlasových sítí. V roce 1926 byla založena první komerční síť *NBC*, která kromě vlastní rozhlasové tvorby kupovala i vysílací časy jiných rozhlasových stanic, čímž si zajistila vysílání i v dalších regionech. Rozhlas zaznamenal velký rozvoj v 30. letech, kdy se stává skutečně masovým médiem. Vznikají nové žánry, velký úspěch u diváků mají „mýdlové opery“. V roce 1929 začala společnost *NBC* vysílat první rozhlasovou hru tohoto typu jménem *Amos a Andy*, pojednávající o životě dvou černochů. Vylidněné ulice v době vysílání hry byly jasným důkazem o příznivém přijetí ze strany publika. V roce 1940 již radiový přijímač vlastnila téměř každá domácnost.¹³⁹

¹³⁶ Prokop, Dieter. *Boj o média: dějiny nového kritického myšlení o médiích*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2005, s. 229–233.

¹³⁷ Prokop, Dieter. *Boj o média: dějiny nového kritického myšlení o médiích*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2005, s. 260.

¹³⁸ Prokop, Dieter. *Boj o média: dějiny nového kritického myšlení o médiích*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2005, s. 260–265.

¹³⁹ Prokop, Dieter. *Boj o média: dějiny nového kritického myšlení o médiích*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2005, s. 254–272.

2.3.5 Hearst na „vrcholu“

Spojené státy se počátkem 30. let nacházely v hluboké ekonomické krizi, která byla způsobena krachem burzy na Wall Streetu 29. října 1929. Mnoho lidí ztratilo své životní úspory, banky se uzavíraly, snižovaly se platy a rapidně stoupala nezaměstnanost. Prezidentský úřad zastával Herbert Hoover, který nesprávně věřil, že ekonomický pokles je jen přechodnou záležitostí. Hearst vnímal potřeby strádající země a na titulních stranách všech svých novin uveřejnil 15. listopadu 1929 dopis pro prezidenta Hoovra, ve kterém ho vyzýval k aktivní účasti na řešení hospodářské krize. Během následujících měsíců začala administrativa prezidenta Hoovra skutečně podnikat kroky k oživení ekonomiky země například v podobě snížení daní a zavedení půjček s nízkými úrokovými sazbami. Hearst plně důvěřoval v nově zavedená opatření a nepropadal panice. Mnoho lidí se zbavovalo svých akcií za velmi nízké ceny, Hearst využil situace a začal naopak nakupovat. W. R. Hearst investoval také velké finanční částky na koupi starožitností, protože byl velmi vášnivým sběratelem. Nezapomínal ani rozšiřovat své mediální impérium a v dubnu 1930 zvýšil počet svých časopisů koupí *Smart Set-McClure's*.¹⁴⁰ Postupem času se ukázalo, že zavedená opatření na podporu státní ekonomiky jsou nedostačující. Hearst zareagoval svým způsobem a během jara 1930 jeho tisk ostře kritizoval prezidenta Hoovra, že se dostatečně nevěnuje domácím problémům. Pro Hearsta bylo působení Hoovrovy administrativy velkým zklamáním. Své pocity si nenechával pro sebe, ale prostřednictvím tisku je sděloval svým čtenářům, jejichž počet byl odhadován na 20 miliónů. Blížící se prezidentské volby byly velkou příležitostí na nutnou změnu. Hearst se rozhodl podporovat demokratického kandidáta Franklina Delano Roosevelta, který vyhrál volby a stal se v roce 1933 v pořadí 32. prezidentem USA. Roosevelt se pustil do obnovy hospodářství a stál u založení NRA (*National Recovery Administration*). Hearst nebyl zpočátku zastáncem NRA, ale později veřejně podpořil působení NRA a vyjádřil své sympatie prezidentovi Rooseveltovi.¹⁴¹

Hearstovo vrcholné období nastalo v polovině třicátých let, kdy vlastnil v 19 amerických městech 26 deníků, 17 týdeníků a 13 časopisů. Mimo jiné byl majitelem *International News*

¹⁴⁰ Procter, Ben. William Randolph Hearst: final edition, 1911–1951. 1st ed. Oxford: Oxford University Press, Inc., 2007, s. 153–155.

¹⁴¹ Procter, Ben. William Randolph Hearst: final edition, 1911–1951. 1st ed. Oxford: Oxford University Press, Inc., 2007, s. 158–184.

Service, Universal Service a International News Photos. Dále do jeho majetku patřilo osm rádiových stanic a dvě produkční filmové společnosti.¹⁴²

Hospodářská krize postupně začala doléhat i na Hearstovo impérium. Příjem z inzerce se od roku 1933 začal snižovat, ze 113 miliónů dolarů prudce poklesl na 40 miliónů. Hearst byl nakonec donucen snížit platy ve vedení své společnosti o 39 procent, protože více než polovina jeho novin byla ve ztrátě.¹⁴³

V roce 1934 byla zveřejněna v americkém tisku fotografie Hearsta ve společnosti Dr. Alfreda Rosenberga a dalších nacistů, která vyvolala velkou senzaci. Spolu s fotografií byl otištěn článek o nacionálním socialismu. Fotografie vznikla při pobytu Hearsta v Berlíně, kde se osobně setkal s Adolfem Hitlerem.¹⁴⁴

Prezident Roosevelt si nakonec také vysloužil vlnu kritiky ze strany Hearsta, když v červnu 1935 navrhl zvýšení daní z příjmů. Roosevelt okamžitě upadl v nemilost a Hearstův tisk označoval návrh o daních jako komunistický. Hearst byl velkým odpůrcem komunistů, dokonce veřejně obžaloval veřejné školství z propagace komunismu. Následky na sebe nenechaly dlouho čekat. Studenti zahájili demonstrace a vyzývali veřejnost, aby přestala kupovat Hearstův tisk.¹⁴⁵

Finanční situace Hearsta začala být neudržitelná v roce 1937. Musel začít s postupným snižováním počtu svých periodik. Do roku 1940 snížil počet deníků o devět a počet týdeníků o pět, prodal i některé své časopisy. Nebyly ušetřeny filmové společnosti ani rádiové stanice.¹⁴⁶ I po takovém zásahu do svého impéria stále vlastnil v roce 1941 sedmnáct deníků a třináct týdeníků. Přibližně jeden ze čtyř obyvatel USA četl jeho noviny.¹⁴⁷

¹⁴² Emery, Edwin. *The Press and America: an interpretive history of the mass media*. 7th ed. New Jersey: Prentice-Hall, 1992, s. 305.

¹⁴³ Procter, Ben. *William Randolph Hearst: final edition, 1911–1951*. 1st ed. Oxford: Oxford University Press, Inc., 2007, s. 175.

¹⁴⁴ Swanberg, W. A. *Citizen Hearst*. 1st ed. New York: Charles Scribner's Sons, 1961, s. 526.

¹⁴⁵ Procter, Ben. *William Randolph Hearst: final edition, 1911–1951*. 1st ed. Oxford: Oxford University Press, Inc., 2007, s. 192–196.

¹⁴⁶ Emery, Edwin. *The Press and America: an interpretive history of the mass media*. 7th ed. New Jersey: Prentice-Hall, 1992, s. 305.

¹⁴⁷ Procter, Ben. *William Randolph Hearst: final edition, 1911–1951*. 1st ed. Oxford: Oxford University Press, Inc., 2007, s. 226.

7. prosince 1941 zažila Amerika šok, když Japonci zaútočili na Pearl Harbor. Prezident Roosevelt neváhal a hned následující den požádal Kongres o vyhlášení války proti Japonsku, USA tak vstoupily do 2. světové války.¹⁴⁸ Nezaváhal ani William Randolph Hearst, ve svém úvodníku zveřejněném 8. prosince oznamuje: „*Američtí spoluobčané, jsme ve válce a musíme ji vyhrát.*“¹⁴⁹ Ke konci 30. let patřil Hearst k předním izolacionistům, kteří se snažili držet USA z dosahu války, nyní naopak vybízel k rychlé odvetě a dosažení vítězství. Hearst využil válečné situace, hladu po informacích a zaměřil se na vylepšení zpracování novin. Společnost *Hearst Corporation* nedosáhla již po válce svých vrcholných rozměrů, ale stále byla nejmocnějším mediálním impériem na světě.¹⁵⁰

V pozdních 40. letech začalo doléhat na Hearsta stáří. Jeho váha se výrazně snížila a z pohublého obličej se dívaly propadlé oči. I přes značné zdravotní problémy stále ještě příležitostně psal úvodníky do svých novin a koordinoval práci svých editorů pomocí telegramů a telefonu. Hearst si nechtěl připouštět své pokročilé stáří a 29. dubna 1950 oslavil velkolepě své narozeniny obklopen Marion Davies a svými pěti syny. Naposledy vydechl 14. srpna 1951 ve věku 88 let.¹⁵¹

Hearst za celý svůj život nashromáždil neuvěřitelný majetek, který se odhadoval na 59,5 miliónu dolarů. Rozsáhlý majetek zdědilo především jeho pět synů. *Hearst Corporation* převzal William Randolph Hearst junior. Společnost stále ještě patřila na první místo v USA, i když novinový řetězec tvořilo v té době 13 deníků a 10 týdeníků.¹⁵²

V současnosti se *Hearst Corporation* zabývá vydáváním novin, časopisů, provozuje televize, kabelové sítě a rádiové vysílání. Mezi aktivity této společnosti patří také internetový obchod a televizní produkce. Společnost zaměstnává téměř 20 tisíc lidí, výkonným ředitelem

¹⁴⁸ Procter, Ben. *William Randolph Hearst: final edition, 1911–1951*. 1st ed. Oxford: Oxford University Press, Inc., 2007, s. 234.

¹⁴⁹ Procter, Ben. *William Randolph Hearst: final edition, 1911–1951*. 1st ed. Oxford: Oxford University Press, Inc., 2007, s. 234.

¹⁵⁰ Procter, Ben. *William Randolph Hearst: final edition, 1911–1951*. 1st ed. Oxford: Oxford University Press, Inc., 2007, s. 235–237.

¹⁵¹ Procter, Ben. *William Randolph Hearst: final edition, 1911–1951*. 1st ed. Oxford: Oxford University Press, Inc., 2007, s. 239–241.

¹⁵² Vojtek, Juraj. *Dejiny svetového novinárstva. Díl 3. Dejiny amerického novinárstva*. Luboš Šefčák, Juraj Vojtek. Vyd. 1. Bratislava: Univerzita Komenského, 1997, s. 116.

a zároveň místopředsedou představenstva je Frank A. Bennack, předsedou představenstva je George R. Hearst.¹⁵³

¹⁵³ Hearst Corporation. Hearst Communications Inc. [online]. 2009 [cit. 2009-05-12]. Dostupný z WWW <<http://www.hearst.com/>>.

3 WILLIAM R. HEARST A RUPERT MURDOCH

Posledních dvacet let dominuje současnému mediálnímu trhu australský mediální magnát Rupert Murdoch, který je vlastníkem multimediální společnosti *News Corporation*.¹⁵⁴ Murdoch se stal v listopadu roku 2007 novým vydavatelem *Wall Street Journalu* a vyrazil do konkurenčního boje proti Arthuru Sulzbergerovi, vydavateli *New York Times*. Konzervativní *Wall Street Journal* se pokusil přeměnit na zpravodajský deník pro širší část veřejnosti, ale zaskočil tím značnou část čtenářů. Otevřeně vyzval na souboj A. Sulzberga, za což si vysloužil přirovnání k slavnému W. R. Hearstovi, který soupeřil na novinovém poli s J. Pulitzerem před více než sto lety.¹⁵⁵

3.1 Novodobý mediální magnát R. Murdoch

Rupert Murdoch je typickým příkladem novodobého mediálního magnáta. Narodil se v Austrálii 11. března 1931. Jeho otec Keith Murdoch vedl v Melbourne list *Herald*, postupně založil nebo získal další noviny v ostatních městech, začal vydávat i časopisy a založil *Australian Associated Press*.¹⁵⁶ Rupert Murdoch měl na rozdíl od W. R. Hearsta výhodu, že se již narodil do prostředí, kde mohl získat blízký vztah k novinám. Po ukončení školy v Geelongu by raději hned začal pracovat v otcově novinovém podniku, ale jeho cesta vedla nejprve do Anglie, kde nastoupil na Oxford.¹⁵⁷ Otec R. Murdocha zemřel náhle v říjnu roku 1952. Murdoch dostudoval na naléhání své matky Oxford, aby se později ujal vedení novinové společnosti a zaujal tak místo svého zesnulého otce.¹⁵⁸

Rupert Murdoch zahájil svoji mediální dráhu v Austrálii, dnes jeho mediální impérium zahrnující stovky novin, rozhlasových stanic a televizních kanálů zasahuje i do dalších kontinentů. Murdochova společnost *News Corporation* se zařadila na 4. místo v žebříčku padesáti největších mediálních společností na světě díky svému obratu z roku 2004 ve výši

¹⁵⁴ Ramonet, Ignacio. *Tyranie médií*. Vyd. 1. Praha: Mladá fronta, 2003, s. 172–173.

¹⁵⁵ Anýž, Daniel. Murdoch vyhlásil válku o noviny v USA. *Hospodářské noviny* [online]. 28. 4. 2008 [cit. 2009-05-04]. Dostupný z WWW <http://hn.ihned.cz/2-24331500-500000_d-9c>.

¹⁵⁶ Kiernan, Thomas. *Citizen Murdoch*. 1st ed. New York: Dodd, Mead and Company, 1986, s. 14–15.

¹⁵⁷ Kiernan, Thomas. *Citizen Murdoch*. 1st ed. New York: Dodd, Mead and Company, 1986, s. 21.

¹⁵⁸ Kiernan, Thomas. *Citizen Murdoch*. 1st ed. New York: Dodd, Mead and Company, 1986, s. 33–35.

17,408 miliardy EUR.¹⁵⁹ V Británii vlastní *The Sun*, *The Times* a také nedělníky *News of the World* a *Sunday Times*. V USA spadá pod jeho kontrolu nakladatelství *Harper and Collins*, vlastní list *New York Post* a produkční společnost *Twentieth Century Fox*.¹⁶⁰

Stejně jako Hearst i Murdoch se angažoval v politice. Do povědomí lidí se zapsal v 80. letech za vlády Margaret Thatcher, kdy se postaral o rozbití dělnických knižních odborů zastoupených labouristy.¹⁶¹

Murdoch šel podobnou cestou jako kdysi dávno W. R. Hearst, dokázal z nevelké novinové společnosti svého otce vybudovat mediální impérium gigantických rozměrů. Ramonet ve své knize *Tyranie médií* o Murdochovi píše: „Murdoch je exemplárním strůjcem prioritního hledání zisku a bezmezného množení různých spojení, fúzí a koncentrací (stejně jako skupiny *Time-Warner*, *Disney ABC*, *Vivendi-Universal*, *Bertelsmann atd.*), a charakterizuje aktuální svět médií.“¹⁶²

¹⁵⁹ Hachmeister, Lutz. *Wer beherrscht die Medien? : die 50 grössten Medienkonzerne der Welt. Jahrbuch 2005.* Vyd. 1. München: Beck, 2005, s. 31.

¹⁶⁰ Ramonet, Ignacio. *Tyranie médií.* Vyd. 1. Praha: Mladá fronta, 2003, s. 172–173.

¹⁶¹ Ramonet, Ignacio. *Tyranie médií.* Vyd. 1. Praha: Mladá fronta, 2003, s. 172.

¹⁶² Ramonet, Ignacio. *Tyranie médií.* Vyd. 1. Praha: Mladá fronta, 2003, s. 175.

4 ZÁVĚR

Bylo opravdu nesmírně zajímavé odhalovat život Williama Randolpha Hearsta a postupně se seznamovat i s nepříliš známými a překvapivými detaily. Velmi důležitou roli při formování osobnosti Hearsta sehrála jeho milující matka, která ho velmi podporovala v jeho aktivitách a na které Hearst velmi lpěl. Nebýt Phoebe Hearst, zůstala by žurnalistika ochuzena o jednu velkou osobnost.

Cílem bakalářské práce bylo přinést odpovědi na otázky týkající se působení W. H. Hearsta v žurnalistice, které jsou zmíněny v úvodu. Shrnutí veškerých postřehů je uvedeno v tomto odstavci.

Cesta směrem k novinářské práci byla dílem náhody. Při studiu na Harvardu učarovala Hearstovi práce ve školním časopise *Lampoon* a díky tomuto seznámení s tiskem se začala odvíjet jeho dlouhá kariéra tiskového magnáta. Hearst byl nesmírně vytrvalý a pracovitý. Je udivující, s jakým nasazením se ujal práce ve svém prvním listu *Examiner*. Zpočátku mladý, nezkušený Hearst si nevedl nejlépe, ale časem získával zkušenosti a začal utvářet noviny k obrazu svému. Dokázal se obklopit nadanými lidmi, kteří znamenali značný přínos pro jeho noviny. Dobré finanční zázemí mu umožnilo investovat obrovské sumy peněz na modernizaci tiskárny. K naplnění svých cílů neváhal použít i nekalých praktik, za což byl kritizován. Prvním krokem k rozdmýchání známé novinové šarvátky bylo odlákání zaměstnanců samotného Pulitzerera. I když měl okolo sebe mnoho lidí, cítil se někdy osaměle kvůli své překvapivě plaché povaze. Tisk v jeho rukou působil naopak velmi sebevědomě, když jeho noviny vychvalovaly samy sebe. Hearst založil své noviny zejména na senzacích, které přitahovaly pozornost čtenářů. Vždy se snažil být o krok napřed před ostatními listy. V případě, že nebyla v dohledu vzrušující senzace, jednoduše si ji vytvořil sám. Měl smysl pro jedinečnost okamžiku a dokonalé načasování, když předkládal působivé válečné reportáže svým čtenářům. Dobře si uvědomoval sílu tisku závislou na početné čtenářské skupině. Byl přesvědčen, že pokud mají být noviny úspěšné, musí odrážet názor veřejnosti. Velkým přínosem pro žurnalistiku byla jeho úprava vzhledu novin, zejména výrazné zobrazení titulků. Jeho noviny byly nezaměnitelné s jinými periodiky a dokázaly mnohokrát rozvířit veřejné mínění.

William Randolph Hearst prožil velmi plodný a na svou dobu dlouhý život. Jeho místo mezi slavnými osobnostmi světové žurnalistiky je neotřesitelné. Odkaz, jenž za sebou zanechal, žije v podobě mediální společnosti *Hearst Corporation*, která nese jeho jméno dodnes.

5 RÉSUMÉ

This Bachelor work focuses on the most important moments of the life and work of media mogul, W. R. Hearst. The goal was to find answers to questions regarding his concept of press, approaches to journalistic work and defining his contribution to the further development of journalism. William R. Hearst is not pictured here only as an unapproachable media mogul, but also an ordinary person with flaws and virtues. Part of this work was also mapping the journalism of the time and explaining the era during which Hearst lived. The final part mentions media mogul R. Murdoch, who is compared to W. R. Hearst in terms of his work in the press. Hearst knew how to get quality workers for his papers. He did not hesitate to use dishonest practice to fulfill his goals, for which he was criticized. Hearst based his newspapers on sensation, knew how to guess reader desire and attract attention. His great contribution to journalism was adjusting the visual appearance of newspapers, especially the display of headlines. The Hearst Corporation he built is among the most significant media companies to this day.

6 POUŽITÁ LITERATURA

Bleyer, Willard Grosvenor. *Main Currents in the History of American Journalism*. 1st ed. Boston, New York (etc.): Houghton Mifflin Company, 1927. 464 s.

Burton, Graeme. *Úvod do studia médií*. Graeme Burton, Jan Jiráček. Vyd. 1. Brno: Barrister and Principal, 2001. 391 s.

Doyle, Gillian. *Understanding Media Economics*. 1st ed. London, Thousand Oaks, New Delhi: SAGE Publications Ltd., 2002. 184 s.

Emery, Edwin. *The Press and America: an interpretive history of the mass media*. 7th ed. New Jersey: Prentice-Hall, 1992. 715 s.

Farkas, Viktor. *Lži za války a v míru*. Vyd. 1. Praha: Mladá fronta, 2006. 272 s.

Hachmeister, Lutz. *Wer beherrscht die Medien?: die 50 grössten Medienkonzerne der Welt*. Jahrbuch 2005. Vyd. 1. München: Beck, 2005. 348 s.

Hearst, William Randolph. *William Randolph Hearst, A Portrait in His Own Words*. Edited by Edmond D. Coblentz. 1st ed. New York: Simon and Schuster, 1952. 309 s.

Jílek, František. *Světové vynálezy v datech*. Vyd. 1. Praha: Mladá fronta, 1977. 288 s.

Jiráček, J., Köpplová, B. *Média a společnost: stručný úvod do studia médií a mediální komunikace*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2003. 208 s.

Kiernan, Thomas. *Citizen Murdoch*. 1st ed. New York: Dodd, Mead and Company, 1986. 337 s.

Köpplová, Barbara. *Dějiny světové žurnalistiky 1: celý svět je v novinách*. Barbara Köpplová, Ladislav Köppl. Vyd. 1. Praha: Novinář, 1989. 332 s.

Procter, Ben. *William Randolph Hearst: final edition, 1911 – 1951*. 1st ed. Oxford: Oxford University Press, Inc., 2007. 325 s.

Prokop, Dieter. *Boj o média: dějiny nového kritického myšlení o médiích*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2005. 409 s.

Ramonet, Ignacio. *Tyranie médií*. Vyd. 1. Praha: Mladá fronta, 2003. 226 s.

Reifová, Irena. *Slovník mediální komunikace*. Irena Reifová a kolektiv. Vyd. 1. Praha: Portál, 2004. 327 s.

Swanberg, W. A. *Citizen Hearst*. 1st ed. New York: Charles Scribner's Sons, 1961. 653 s.

Tindall, George Brown. Dějiny Spojených států amerických. George B. Tindall, David E. Shi. Vyd. 4. Praha: Lidové noviny, 2000. 921 s.

Vojtek, Juraj. Dejiny svetového novinárstva. Díl 3. Dejiny amerického novinárstva. Luboš Šefčák, Juraj Vojtek. Vyd. 1. Bratislava: Univerzita Komenského, 1997. 177 s.

Internetové zdroje

Hearst Corporation
<http://www.hearst.com/>

Hospodářské noviny
<http://hn.ihned.cz>

7 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: William Randolph Hearst (fotografie)

Příloha č. 2: George Hearst a Phoebe Hearst - rodiče W. R. Hearsta (fotografie)

Příloha č. 3: Životní partnerky Williama Randolpha Hearsta (fotografie)

PŘÍLOHY

Příloha č. 1: William Randolph Hearst (fotografie)

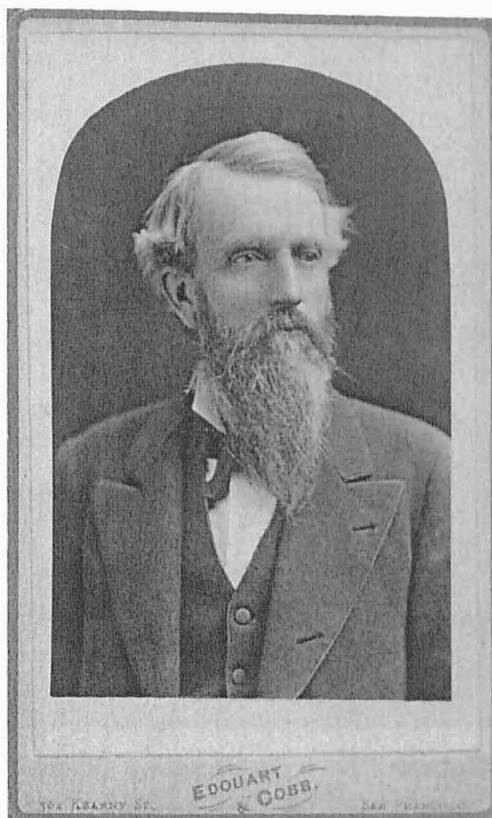

(Zdroj: http://commons.wikimedia.org/wiki/William_Randolph_Hearst)

(Zdroj: <http://history.sandiego.edu/GEN/media/hearst.html>)

Příloha č. 2: George Hearst a Phoebe Hearst - rodiče W. R. Hearsta (fotografie)

(Zdroj: http://commons.wikimedia.org/wiki/William_Randolph_Hearst)

(Zdroj: http://commons.wikimedia.org/wiki/William_Randolph_Hearst)

Příloha č. 3: Životní partnerky Williama Randolpha Hearsta (fotografie)

Millicent Hearst - manželka

(Zdroj: http://commons.wikimedia.org/wiki/William_Randolph_Hearst)

Marion Davies – přítelkyně

(Zdroj: http://www.cobbles.com/simpp_archive/orson-welles_hearst.htm)